

Bottleggerek ujabb öröme

A szomszéd canadai állam, Ontario, egyik bírósága akként döntött, hogy az Egyesült Államoknak szánt italszállítmányokat Canadában fellátóztatni nem szabad.

Nagy jelentőségű döntést hozott a napokban a Detroiti szomszédos canadai Essex county bírójának, egy italszállítási bünpérből kifolyólag, melyet a Walkerville Brewing Co. ismert sergár ellen indítottak, s a melynek folyamán az alsó bíróság a sergárat el is marasztalta.

Ontario canadai állam tavaly tudvalevőleg törvényt hozott, melynek értelmében szesz italokat az Egyesült Államokhoz vezető kikötők felé országutakon vagy más módon, mint vasuton szállítani nem szabad. A javaslat célja az volt, hogy miután Ontario is száraz állam, az italesmpészetet, a melyre lehet megakadályozza. Coughlin bíró ezt a törvényt most alkotmányellenesnek minősítette, s a Walker-

vajjon a legfőbb állami bíróság, ha a szárazok megfelelőleg a dolgot, helyben hagyja-e Coughlin bíró döntését. Addig is, amíg a felsőbb bíróság döntése megérkezik, az italok szállítása most már ugyan folyhatik a Detroit Riveren levő dokkok felé.

Ital tehát lesz Canadában bőven, — csak az a kérdés, hogy a bottleggerek miként fogják kijátszani a vizen káló amerikai száraz fogdmegyek minden bizonytalanságát, hogy a csempészetnél a legujabb szállítási eszközök, a repülőgépek, nagy szerepe lesz.

VAJJON MENNYIBEN IS VAGYUNK MI CIVILIZÁLTAK?

A Detroit Free Press, melyre ugyan senki se foghatja rá, hogy radikális világlátást vall, erőszakkal meg egy legutóbbi számában az alábbi elméletet támasztotta.

"Ha komoly orvosi szakteltek véleménye s más látszólag feltétlenül megbízható tanúbizonyság nem állana előttünk, azt kellene hinni, hogy csak valami frült eldurios agyából pattant ki az a hajmeresztő mese annak a két boldogtalan fiatalembernek az iszonyatos megkínztatásáról és szörnyű haláláról, akiket a Louisiana állambeli Morhoust Paris fehérsulány csöveselése büntetett meg azért, mert valami miatt magukra vonták a Ku-Klux-Klan neheztelését.

Sokan vagyunk úgy, hogy amikor a történelmi könyvekben a középkori túreltelenség rémes következményeiről, vagyis arról olvasunk, hogy az államhatolom birtokosai vagy az egyház őrői az állam és az egyház vélt ellenségein mint állottak irtoztos bosszút, mint vonták a boldogtalan embereket kimpadra, mint füstök olajba, vagy mint négyelték fel, megkönnyebbülten lélegzünk fel, a mikor becukjuk a könyvet, hálát adva Istennek, hogy mi nem e sötét korszakban, hanem olyan világban születünk, ahol az emberek embertársaikkal szemben ily szörnyűtetekre vetemedni nem képesek. Az örvendezéssel és hállalkodással ilyenkor azonban kicsit alighanem elsieltjük a dolgot.

Az a legfeltűnőbb ugyanis ez esztél, hogy a Mer Rouge-ban elkövetett szörnyűségnek tettesei nem közönséges, hivatosos gonosztevők vagy perverz hajlamu elmebajodottak. Ezek az emberek a társadalomban tekintélyes állásokat töltöttek be s még ma is ilyen állásokban vannak. Ezek az emberek a műveltebb osztályokhoz tartoznak, vagyonság és "előkelők". És ime, két-szembonhatlan tanúbizonyságok igazolják, hogy ezek az emberek olyan rettenetes kínzásokkal gyötörték áldozataikat a haláluk előtt, amelyek részletei nyomdákban nem tűnnek. A spanyol inkvizitorok elápadtak volna az irigységtől, ily újfajta kínzásokkal haláltátra.

Mind ezek alapján teljesen jogosult a kérdés: Vajjon a börtön alatt mennyivel vagyunk civilizáltabbak mi, e huszadik századnak gyermekei, mint tizenhatodik századbeli elődeink?"

BERLIN AZ ORGIÁK VÁROSA

Berlinből írják: Minap éjjel Charlottenburg utcáin nagy razzia történt, amelynek során háromszáz gyanus embert, köztük sok külföldit, letartottak. A többi közt elfogtak husz embert, akik Charlottenburg utcáin idegenekre leselkedtek s titkos táncmulatóhelyekre vitték őket. Kiderült a rendőri nyomozás során, hogy élnek utcákon, amelyeken a Kant- és Hardenberg-Strasse, rejtejt éjjeli tánchelyiségek vannak, ahol metzelen táncokat lejtenek. A Zoologischer Garten vasútállomásán egy ház negyedik emeletén a rendőrség meglepett egy szütagu társaságot, akik jórészt metzelenül dőzsöltek pezsgő mellett. Több kokain- és ópiumbarlangot is lelepleztek.

Felvilágosodott XX. századunk kistükre

Két "előkelő" — vagyis "művelt" közönségnek szerkesztett lapból vettük át az alábbi két hírt, — amelyek jellemző világot vetnek korunk sötét, gonosz, babonás szellemére.

A MONTECARLOI SZERENCSELÉGY

Monacóból jelentik: A békeidőkre emlékeztető montecarloi nagy játéktérben különös vendég köszöntött be a napokban. Mint az ottani lapok írják, a legizgalmasabb roulette-játék közepette, egy légy repült be szümmögve a terembe és a roulette-asztal körül keringve hosszas habozás után a tizenhármasszámra telepedett le. A játékosok jó kabalának vették a légy intőjelét és sietve rakták téteiket a tizenhármasszámra. Nagy izgalommal várta mindenki a következő eredményt és zúgó moraj fogadta a bejelentést, hogy a tizenhármasszám valóban kijött. Ezután már mindenki izgatóttan leste a legyecske viselkedését. Ez láthatóan nem zavartatta magát és egy újabb repülőtúra után a huszonegyes számra helyezkedett el. A játékosok sietve megtették ezt a számot is és a kabala ismét jónak bizonyult: a huszonegyes szám kijött. A két coup a banknak csekély egynegyedmillió frankjába került és így igazán nem lehet esodálkozni a játékgazdagság ama intézkedése fölött, hogy sietve légyppapírokat helyeztek el az asztalon.

MICSODA TRAGÉDIA VAN KÉSZÜLŐBEN?

Párisból jelentik: Az Elysée kertjében ismét látták egy szederfán azt a hollót, amelynek megjelenése 150 esztendő óta mindig valamilyen szerencsétlenség jele. Ez a holló már tollzatánál fogva is feltűnik. Nem sötétfeke, hanem szürkés. A madár alakja feltűnően nagy. Legelőször 1785-ben repdesett a fákon. A legenda szerint benézett azon az ablakon, amely mögött Mária Antónia királynő ült. — Bizonyos, — mondotta, amikor magához tért — valamilyen szerencsétlenség fog érni, borzasztóan nézett rám az a madár... Ezután vagy hatvan esztendőig nem mutatkozott a különös madár. 1872-ben Thiers elnök váratlanul megpillantotta, de a köztársaság államfője nem volt babonás és nagyot nevetett, amikor a holló hatalmáról beszélt neki. Carnot elnök meggyilkoltatása előtt hat hónappal szintén látta a madarat. Félix Faure elnök váratlanul bekövetkezett halála előtt egy nappal hallotta a szürke holló káromgatását. Mindez természetesen csak legenda. De szép legenda és a párisiak borzongva beszélnek a végtelen hollóról, amely ismét megjelent az Elysée fái között. Találgatják, mit jelent ez a látogatás, kinek szól s micsoda rettenetes tragédia van készülőben!

Methodista pap mint bootlegger király

U. S. és canadai "száraz" hatóságok, mint Port Huronból jelentik, nagyszériű fogásra tettek szert a napokban. Sikerült elesíteniük annak a bootlegger-banának a fejét, a melyik a St. Clair Riveren keresztül évek óta temérdek italt csempésztett át. Az elfogott bootlegger-király nem más, mint Rev. Roland Crouch, a port huroni Free Methodist Church lelkipásztora. Nem egyedül őt fogták el, hanem egyidejűleg a bandája számos tagját. Crouchot már régóta figyelték a száraz fogdmegyek, de félve attól, hogy nagy botrány lesz a dologból, ha a gyamun alaplatannak bizonyul vagy bizonyítékot ellene nem tudnak felmutatni, nem bántották. Most azonban rajtakapták, amint csukott pompás Cadillac kocsiján vitte a pálinkát a titkos "kikötő" felé. A dologban az a legmulatságosabb, hogy Rev. Crouch nem Canadából csempészte az italt, hanem ellenkezőleg, komisz. Michiganban gyártott "moonshine"-t szállított át Canadába. Ezt aztán szépen lepalackozták, a palackokat elalták hamis canadai címkékkel, s más csempésztársaságok szépen vissza csempészték és méregdrága pénzen tovább adták rajta Amerikában.

A lefűlt pap egy esepet sem volt meglepetve vagy megriadva. Még büszkélkedett is azzal, hogy a papi gallérija segítségével mily könnyen orrukál fogva vezetett a száraz fogdmegyeket. Egy töltött revolvert is találtak nála, amit a jeles férfi bizonyára nem azért hordott magával, hogy nálamában verebreke lövöldözni vele.

Még érdekesebb teszi az esetet, hogy a canadai hatóságok kéri Rev. Crouch kihatását Amerikától, — a canadai italtilalmi törvények megsértése címén. Az elfogott lelkész lakásán tartott házkutatás alkalmával nagymennyiségű rossz "moonshine"-t találtak.

Szókimondó bibornok

Bostonból jelentik: Nagy feltűnést keltett O'Connell biboros-érseknek az álhazafiság, a nacionalizmus világrontó hatásáról tartott nagyszériű szent beszéde.

"Telhetetlen kapzsiságot, durva gögőt, önhitt, ostoba és gonosz álhazafiságot látunk, amerre csak tekintünk", monotta. "Ne higyük, hogy csak Oroszországot fenyegeti a végromlás, mert lerombolt minden szent hagyományt, hanem a másik végletbe esapó nacionalista országokat is, amelyek hazug, hamis hazafiság örve alatt az emberi szolidaritás és testvériség szent elvét megtagadják és meggyalazzák. Elfeljeltek ezek a szédült nemzetek, hogy fegyverre nem lehet felépíteni egy nemzet jóvendőjét. Pedig tudhatnák már, hogy a hol a vallás és emberszeretet kivonul, oda a bajonot tolaszik be."

AKASZTANAK A TÜRÖKÖK

Athénből jelentik: A kemalisták haditörvényeszei a napokban egy esomó görögös: és görögökkel szimpatizáló törököt itéltek halálra és akasztották fel, Smyrnából eredő értesülések szerint. Smyrna volt görög püspökének testvére is a kivégzettek közt van.

Boldog Jackie!

Los Angelesből jelentik: — Douglas Fairbanks és neje, Mary Pickford új független mozivállalkozásuk számára a világ lekfitalabb moziszínészt, a hét éves Jackie Coogant, aki a "The Kid" című képen mint Charlie Chaplin partnere tűnt fel, szeretnék megnyerni. A kis Jackienek félmillió dollár előleget és az első négy kép hasznából 60 percent bootlegger-király nem más, mint Rev. Roland Crouch, a port huroni Free Methodist Church lelkipásztora. Nem egyedül őt fogták el, hanem egyidejűleg a bandája számos tagját. Crouchot már régóta figyelték a száraz fogdmegyek, de félve attól, hogy nagy botrány lesz a dologból, ha a gyamun alaplatannak bizonyul vagy bizonyítékot ellene nem tudnak felmutatni, nem bántották. Most azonban rajtakapták, amint csukott pompás Cadillac kocsiján vitte a pálinkát a titkos "kikötő" felé. A dologban az a legmulatságosabb, hogy Rev. Crouch nem Canadából csempészte az italt, hanem ellenkezőleg, komisz. Michiganban gyártott "moonshine"-t szállított át Canadába. Ezt aztán szépen lepalackozták, a palackokat elalták hamis canadai címkékkel, s más csempésztársaságok szépen vissza csempészték és méregdrága pénzen tovább adták rajta Amerikában.

Leölték egy cseh minisztert

Prágából jelentik: Dr. Alois Rasin Csehszlovákia pénzügyminisztere ellen egy biztosítási hivatalnok revolvermerénnyel követkettek el. Amikor a miniszter éppen autójába akart szállni, kétszer rálőtt.

Sorsdöntő napok előtt áll ismét Európa

Bár csaknem biztosra vehető, hogy a franciák egyelőre minden nagyobb zavar és baj nélkül foglalhatják le "büntetéként" az annyira áhitott német területeket, — még kevesebb kétség fér ahhoz, hogy a merész, erőszakos lépés végzetes bizonyalmakra fog vezetni. — Amerika követe denunciatla a versaillesi békeszerződést a jóvátelteli bizottság előtt. — A brit kormány nagy aggodalommal lesi a fejleményeket.

EBERT NÉMET KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK KÉTSÉGBEESITT HANGU KIÁLTVÁNYA AZ ELSZAKITANDÓ NÉMET TERÜLETEK NÉPEHEZ.

HARDING ELNÖK SÜRGŐSEN HAZARENDELTE AZ AMERIKAI KATONASÁGOT

Franciország feltartóztatlanul halad azon az úton, melyet maga választott önmagának. Senki sem tudja a pillanatban, hogy ez az ut hová vezet. A franciák maguk azt hiszik, hogy a nemzeti boldogság és aspirációk eléréséhez.

Az angolok azt tartják, hogy ez újabb világhátrótrófához, s végeredményben volt hü szövevényesünek, magának Franciország végromlásához is. És ebben a nézetben az angolok nem állanak egyedül.

A franciák azt állítják, hogy nekik teljes jogot biztosít a versaillesi békeszerződés arra, hogy Németországgal könyük kedvük szerint bánhassanak most el. A jóvátelteli bizottság ugyanis kedden ismét akként döntött, hogy Németország rosszhiszemüleg nem teljesíti

Borah szenátor izenete az örvöngő Európának

Londonból jelentik: A Daily News szerdai számának első oldalán feltűnt helyen közli Mm. E. Borah United States Senátornak kábel útján küldött nyilatkozatát a nevezett lapnak arra a kérdésre, hogy mi a véleménye az európai helyzetről. Borah szerint két legyőzhetetlen akadály van annak, hogy Amerika Európát segítse. Az egyik az a látszólagos követeles, hogy a segítség majd csak valamelyes politikai szövetség vagy "ligagaranációk" létesítésével kezdődök meg. Amisik pedig, hogy Európa nem akar önmagán segíteni. "Európa militarizmus és imperializmus politikája a fegyversímet öta tönkreteszi a reményeinket és szétrombolja a hitünket." — A szenátor ezt a politikai "brutálisnak és árulónak" bélyegzi. Franciország mostani lépéséről, a Ruhr vidékmegszállását illetőleg azt mondja, hogy az "Amerika legszebb reményeit öli meg."

A News vezércikkben foglalkozik Borah izenettel, s ezt mondja: "A szenátor keményen közli Borah izenettel, s ezt bizony nem érdemelték."

Petőfi szelleme a magyar parlamentben

Az "Akasztók fel a királyok" című híres költemény lánglelkü szerzőjének 100 éves születési évfordulója alkalmából csinos kis botrány volt a magyar nemzetgyűlésen, mely jellemző világot vetnek a jelen magyar urítársadalom szellemére.

Szeitovszky Béla elnök a nemzetgyűlés elé terjesztette a kormányzó átiratát, melyben gróf Bánffy Miklós külügyminisztert állásfoglalást a külügyminiszter Dáruvári Gézát nevezi ki. Egyéb jelentések megtétele után január 8-án, délelőtt 11 órakor tartsa A napirend elfogadása után indítványozta, hogy az évforduló napján az eddigi szokás szerint a nemzetgyűlés tiszteletteljes szerencsekívánatát juttassa el a kormányzóhoz. Végl jelentette, hogy még mielőtt a képviselők karácsonyi szünetre mennének szét, egy ünneplés kötelességének akar eleget tenni.

A Ház tagjai kivétel nélkül mindnyájan felállottak és még megilletődéssel hallgatták az elnök magasszárnyalásu beszédét Petőfi Sándor emlékére.

Rajongó szabadságszeretete, — mondta többek között az elnök — az emberség nagy küzdelmeivel érzett közössége, mind a hazai talajból meríti erejét: a magyar róna végtelensége hatja át lelkét a szabadság levegőjével és elnyomott nemzetének szenvedési teszik izzóvá gyűlöletét minden szarnokság iránt. Forradalmi lélek volt, forradalmi idők számára rendelt gondviselészerű küldetéssel, de keble szentgyházának oltárán a haza képe állott.

Amikor az elnök szavai elhangzottak, Cserty József ellenzéki képviselő elküldötte magát: — Eljen Petőfi szelleme! Eljen a magyar népköztársaság!

Eljen Petőfi szelleme! Eljen a magyar népköztársaság!

Szavaira óriási láma tört ki a teremben. A képviselők, akik az imént még mélyeséges esendben hallgatták az elnök kegyeltes szavait, magukból kikeltlen, öklüket ráva kiabáltak Cserty felé, csak a baloldali két szélső széksorban ülő képviselők maradtak egy-két kivétellel nyugodtan.

A nagy zajból élesen süvített ki gróf Hoyos Miksa hangja: — Takarodjon ki! Reszenyei Zenő: Szégyelje magát! Komédiás!

Rády Gedeon, Eckhardt Tibor, Hegyes-halmi Lajos öklükkel fenyegette Csertyt, a terem közepé felé haladtak. Meskó Zoltán Cserty József háta mögött kiabált Csertyre. Báró Podmaniczky Endre a padot verve rekedten kiabálta: — Gyálszat! Gyálszat!

Az elnök a nagy zajban hiába próbálta állandó esengetéssel nyugalomra inteni a képviselőket, a láma egyre erősebben tombolt tovább. — Itt nincs helye, — kiáltja kipirulva gróf Hoyos Miksa. A kormányparti képviselők között sokan

Eljen a magyar királyság!

Erre a kiáltásra Gömbös Gyula, Eckhardt Tibor, Héj Imre, Berky Gyula, gróf Hoyos Miksa, báró Podmaniczky Endre, Forgács Miklós teljes erővel kiáltottak: — Eljen a magyar királyság! S mintegy visszhangképpen ismétellen felzúgott az éljenzés az egész kormányparti oldalon. Ezután nagy zajban az elnök boldog karácsonyi ünnepeket kívánt a Ház képviselőtagjainak és az ültet berekesztette, de szavaira senki sem figyelt. Igy ért véget a nemzetgyűlés utolsó ülése 1923-ben.

Eljen a magyar királyság!

S mintegy visszhangképpen ismétellen felzúgott az éljenzés az egész kormányparti oldalon. Ezután nagy zajban az elnök boldog karácsonyi ünnepeket kívánt a Ház képviselőtagjainak és az ültet berekesztette, de szavaira senki sem figyelt. Igy ért véget a nemzetgyűlés utolsó ülése 1923-ben.

Eljen a magyar királyság!

S mintegy visszhangképpen ismétellen felzúgott az éljenzés az egész kormányparti oldalon. Ezután nagy zajban az elnök boldog karácsonyi ünnepeket kívánt a Ház képviselőtagjainak és az ültet berekesztette, de szavaira senki sem figyelt. Igy ért véget a nemzetgyűlés utolsó ülése 1923-ben.

MAGYAR HÍRLAP

ISSUED EVERY TUESDAY AND FRIDAY
Address - Cím: 501 LARNED ST., Detroit, Mich.
Publisher - Kiadó: {Féder Antal Szerkesztő: {Márk Béla

Coué: - apostol vagy szélhámos?

CZOKÉSZLETÜNK egy új szóval bővült. Az emberi tudomány pedig egy új fogalommal, egy új "izmussal" gazdagodott. A "Coué-izmussal".

Borzalmas szó; de hamarosan meg fogja tanulni minden irni-olvasni tudó ember. Sőt az analphabéták valószínűleg még hamarabb beleszeretnek a Coué izmusba - a szóba is, meg a fogalomba is - mint az írástudók.

Az az elmélet, vagy "rendszer", melyet egy most Amerikában szereplő francia orvos, Dr. Emile Coué, állított fel. Ez az ember valóságilag megbabonázta a könnyen igazgatható naivitású amerikai publikumot. Ma mi a Couéizmus?

Ezért volt bizonyos esetekben minden újsgá rólá ir, az ő cikkeit közzé; s az előkelő klubok és szálladók szőnyegeiben terpeszkedő semmittevőkől a poolroomok és blind-piquek kevésbé díszes közönségéig mindenütt a Couéizmusról folyik a szóbeszéd.

Sokan azt találgatják: tudós-e vagy bolond, csodasorvos-e vagy kuruizáló ez a francia, a ki orvosság nélkül, beszéddel - az autoszugesztívóval - gyógyít betegeket, dadogókat, békákat, gégehurutban, asztmában, gyomorbetegségeket s ideg-bajokban szenvedőket?

Nem tudjuk, többségben vannak-e azok, akik a példátlanul bereklamirozott "csodadoktori" inkább tudósok, mint sarlatánok tartják; de azt látjuk, hogy Couének Amerikában példátlan sikere van. Mert nemcsak a betegek ezrei öntözöttek hozzá; de az újságok egymásra hivatkoznak azért a jogért, hogy Couének reklámot csinálhassanak és az írásait leközölhessék.

Olvastuk ez írások egy részét, s mint hogy azok nem orvosoknak, hanem a laikus közönségnek szánva, - joga van minden laikusnak az íróról, az elméletéről, szóval az egész Couéizmusról véleményt nyilvánítani.

Nos, mi is élünk e jogunkkal és bátran kijelentjük, hogy nézetünk szerint ez a Coué sem csalo, sem tudós, hanem egy igen eszes és igen élelmes üzletember. Aki negyszerűen tudja kamatoztatni a mások munkájának, kutatásainak és elmélyedéseinek eredményét.

A COUÉIZMUSBAN nincs egyáltalán semmi új. Hogy az autoszugesztívóknak gyógyító ereje van, azt már akkor is megsejtették az emberek, amikor az auto-szugesztívó szó még nem volt semilyen nyelv szótárában. Tulajdonképpen a babona és kuruizálás sem más, mint "autoszugesztívó gyógy-mód". A ráimádkozás pedig, amelyet Amerikában bizonyos élelmes vallásalapítók művészi tökélyre emeltek, ennek a gyógy-módnak fejlettebb foka. Igenis lehet babonával, kuruizálással, ráimádkozással gyógyítani betegeket, - mint ahogy már számtalan ember egyenesen annak is köszönhetette az egészségét, vagy tán életét is.

A beteg ember gyógyulást akar és remél. A reményt kell tehát benne élesztetni, s hitté erősiteni. Ezt teszi a javasaszonny, meg a sarlatán. És habár a kuruizáló teljes tudatában is van annak, hogy az ő hókuszpókuszai vagy szerelei nem egyebek humbugnál, ezek mégis sok esetben igenis hozhatnak gyógyulást. Csak két dolog szükséges hozzá. Az egyik, hogy a beteg feltétlenül higjen a kuruizálók és szereik gyógyító erejében. A másik, hogy a betegség olyan

természeti legyen, ami autoszugesztívóval valóban gyógyítható. A képzelt betegségek egytől egyjébe a kategóriába tartoznak.

Vannak olyan bajok, amelyek tényleg fájdalmasok, s mégsem komolyak, nem is lehet azokat "betegségnek" nevezni, mert csak az idegrendszer állapotában beállott kis változások eredménye, s ezt megszüntetni, a rendes ideg-állapotot visszaállítani az idegrendszer való hatással lehetséges. Ezt a hatást el lehet érni az "autoszugesztívó" akármilyen eszközzel. Tehát a bűntagokra rakott trágáborogatókkal is.

Ezért volt bizonyos esetekben gyógyító-erejük a táltosoknak, a boszorkányoknak, s van ma is a vad és civilizált népek kuruizálói. És ha ezek nem lennének oly ostobák, vagy tudatlanok, hogy azok gyógyítására is vállalkoznak, akiknek a szugesztívó nem segíthet, a "természeti" erejükbe "vetett balga néphit talán soha nem inogna meg.

COUÉNAK lám, több esze van, ő nem mondja, hogy minden beteget gyógyít. (Hogy minden betegőt, akit megvizsgál, elfogad-e azért díjat vagy sem, azt érdekes volna ugyan tudni, de emellett a kérdésnél nem fontos.) De akinek kezelését vállalja, azt rendszerint csakugyan ki is gyógyítja. És ezzel azt éri el, hogy a beteget még jobban hisznek és biznak benne. Tehát amikor az ő utasításait szerint mindig azt hangoztatják, hogy "Mindennap minden tekintetben jobban és jobban érzem magam", ez úgy is van, mert ezt meggyőződésükkel mondják. Ez a meggyőződés az, ami tulajdonképpen gyógyít.

Tudományosan bebizonyított tény, hogy autoszugesztívóval még szervi elváltozásokat is lehet okozni, sőt meg is lehet velük magát az ember. A bánat a gond, harag, félelem s minden indulat romboló hatással van az idegrendszerre, tehát az egészségre. A rombolást miérten lehetne hát az idegrendszerre való hatással ellensúlyozni vagy jóvátenni?

AZ ember könnyebben tud elhinni olyasmit, amit sokan hisznek. Minden betegnek, még a gyógyíthatatlannak is, csak hasznára lehet, ha hisz orvosban vagy az orvosság csodatevő gyógyító erejében. Az élelmes és okos francia lehet hogy csupán a szebeit kívánja jó megfogó gyógyító módszerrel - de azért mégis az emberiség legnagyobb jótétől közél kell őt sorolni, ha az "új" orvosság - az ósregi pilula új, modern formában - szóval a "Couéizmus" beválik. És, ugy-látszik, be fog válni. Mert ugyan mit árthat vele?

Legfeljebb egy esetben válhatna ártalmassá. Ha általánosan válnék a hit, hogy "Coué-izmussal" akármiféle betegségből ki lehet gyógyítani. Tehát a betegek már csak akkor mennének orvoshoz, amikor látják, hogy a Couéizmus sehogysen segít rajtuk. Mert akinek rákja, vesébaja, tüdővése, stb. van, s attól úgy próbál szabadulni, hogy folyton ezt hangoztatja: "Mindennap minden tekintetben jobban érzem magam" - az gyorsan beszuggerralhatja önmagát a sirba. Ezért válhatik veszedelmes még a Couéizmus is, különösen ott, ahol sok a túlművelt analphabéta.

A két ideál

Az egyik Kemal pasa, a másik Mussolini. Ezekért lelkesedtek, akik privilegiumoknak és kiváltságoknak hirdetik a keresztény és nemzeti gondolkodást. Kemal és Mussolini ünnepekként az üdvözlések, Kemal és Mussolini felé dobogott minden keresztény és nemzeti szív... Azután némi komplikációk támadtak. Kissé elkésve, sőt igen nagy késéssel a diszkard tábora is megtudta, hogy Kemal pasa és Trocki népbiztos jó barátok. Kemal pedig magyar hűveinek kedvéért nem tagadta meg és nem palástolta Moszkva iránt érzett barátságát, sőt nem akart a zöld szal mellé ülni, csak akkor, ha orosz barátai is kapnak meghívást a békekonferenciára. Azonfelül pedig örömmel fogadta azt a jelentést, hogy Trocki legközelebb megteszi a nagy utat Moszkvába és személyesen fogja meglátogatni török kollégáját. Ezt könnytelenek voltak észrevenni azok is, akik nem vették észre, hogy Konstantinápoly a keresztény világ egyik legrégebb nagyvárosa, és most Kemal győzelmei által Konstantinápolyon kívül a kisebb keresztény városoknak egy hosszú sora is újból mohamedán uralom alá fog kerülni. Néhány évszázad előtt a keresztény névben még kereszties hadjáratokat indítottak a mohamedán uralom alá került keresztények felszabadítására, míg most éppen azok ünnepekként legjellegesebben Kemal, a kik kereszties lovakonk tartják magukat. Kereszties lovak a félhold és a lofark mögött: Bouillon Gottfried vagy Oroszlánszívú Richárd kissé eledalokhozának a front ilyen átesoportositásán...

De Kemal magyar rajongói-k szerencsésül volt, mert agyagabló bálványuk helyett épp jókor kaptak egy másik bálványt Mussolini személyében. Mussolini lett tehát a nap hőse, talán azért, mert az a lenforradalomnak, a szigorú és zord legalitásnak esküdt hűvei nem találhattak tökéletesebbet példát a forradalmi eszközök elvetésére, mint amilyen Mussolini volt harmadfélszázézer feketeingesének élén. Mussolini az olasz kamara tizenkilenc-huszáda ellen lett miniszterelnök az olasz kamara egy-huszáda támaszkodva, mert mögötte voltak a hegyes szuronyokká közszóruilt szavazatok. Az ellenforradalom magyar tábora tehát, a forradalmi eszmének a forradalmi eszközöknek magyar ellenségei vörösré tapsolták tenyerüket és rekedtre eljenteztek hangjukat, ünnepekként a forradalom nagy ellenségét, a magyar igaz barátját, az új olasz miniszterelnököt. Miért, miért nem ugyanis, de egyszerre a lelkes magyarbarátsgá nimbuzta vette körül a feketeinges miniszterelnököt és már-már kezdtek az órákat számlálni, mikor indul el a feketeinges hadsereg jobb napokat szerezni Magyarországra számára. Miallót azonban a diszkard elküldésére került volna a sor, egy kis dissonáns hang zavarta meg a feketeinges vezér ünnepekként. A Matin, tehát Franciaország egyik legelterjedtebb lapja közölt egy Mussolini-nyilatkozatot és ez a nyilatkozat fájlalta, hogy az olasz hadsereg nem jött el már 1918 őszén Bécsbe, Budapestre, mert akkor nem kellett volna olyan enyhe befektetéseket szabni... Szerencsére hamarosan jött egy cáfolat, amely olyasmit mondott, hogy Mussolini csak Berlin és Bécs katonai megszállásának elmulasztását nehezményezi, de Budapest említése a nyilatkozatban tévedésen alapszik. Mussolini magyar hűvei tehát tovább lejtették az örömtáncot, egészen tegnapig, amíg Mussolini újból állást foglalt a magyar kérdéssel szemben és pedig ezúttal nem egy új-ságnylatkozatban, hanem a jóvátételi bizottsággal szemben. Mussolini elrendelte azt, hogy az olasz minisztériumok

A VÁLLALKOZÓ

(Stinnes bécsi, budapesti, bukaresti és belgrádi látogatása alkalmából.)

A "Magyar Hírlap" számára írta SZÁSZ ZOLTÁN.

Budapest, december.

Stinnes Hugó felé sokan úgy tekintenek, mint II. Vilmos utódjára. Egyesek abban a reményben, hogy a nagy trószat-fejedelem ösz-szefogja a Németországban még mindig nagy számú reakciós elemeket s hallatlan gazdasági hatalmára támaszkodva a köztársaság romlójain helyreállítja a monarchiát, esetleg magával Vilmost élén, esetleg a trónörökösével vagy más valakivel. Mások nem tulajdonítanak neki olyan kiélezetten politikai veszedelmességi szerepet, hanem csupán az amerikai szabású gazdaság kényur típusának európai képviselőjét látják benne, s mint a munkásság kizsákmányolóját és az új szocialis szellemi köztársaság kiépítésének akadályozóját gyűlölik. Nem ismerem eléggé se Stinnes hatalmas igazi méreteit, se azokat a célokat, amelyeket a háború utáni gazdaságok e leghe-resebb követni szándékozik s így azokkal, akik ily természetességi veszedelmességet tulajdonítanak neki nem is polemizálok. Sőt azt tartom, hogy ha Stinnes valóban ilyen monarkista és antiszocialista jelenség, akkor veszedelmes tünemény. Mert bizonyos, hogy nemcsak Németországnak, de egész Európának érdeke, hogy a Hohenzollernek ne térjenek vissza a német császári vagy porosz királyi trónra, s hogy ez a hatalmas birodalom, Európa szíve valóban a demokratikus szervezett munka hazájává váljék.

SORSDÖNTŐ NAPOK ELŐTT ÁLL ISMÉT EURÓPA

(Folytatás az 1-5-6 oldalról)

Franciaország nem áll egész izoláltan Németország elleni fellépésében. Belgium teljes erejével, feltétlenül támogatja. Olaszország pedig, melynek fascista kormányát szép igérettekkel lekenyerezte, minden bizonyon mellett áll, noha Mussolini még nem mondta ki az utolsó szót.

Németországban könnyen elképzelhető hatást keltett a franciák könyörtelen lépése. Ebert köztársasági elnök a Ruhr vidék városainak népet kétségbeesett hangú kiáltványban kéri, hogy őrizzék meg nyugalmát "egy védtelen nemzettel szemben a versaillesi szerződés felrugásával elkövetett újabb igaztalanságok és erőszakoskodások dacára is".

"Németország" - siránkozik Ebert elnök - iparkodott tőle kitelhetőt megtenni a kötelezettségei teljesítése céljából. Most mégis minden intézkedés kihalgatás nélkül megtámadják. Mi ezt Európa és az egész világ lelkiismeretére bizzuk az újabb erőszakoskodás megítélését."

Nagyon érdekes és jellemző különben, hogy a jóvátételi bizottság keddi gyűlésén Amerika képviselője, Mr. Boyden tiltakozott az ellen, hogy a bizottság Németország rossz-hiszemű szerződésességét állapítsa meg. Boyden a titkos ülésen, hir szerint, igen éles szavakkal ítélte el az egész versaillesi békeszerződést, mely szerinte változtatás nélkül sem mi esetre sem állhat meg.

Most az egész világ lélegzet-visszafojtva lesi, hogy mit fog az angol kormány, melynek tagjai állandóan minisztertanácsot tartanak, legközelebb tenni vagy mondani?

Öt van a Málcsi néni, az a szerencsétlen asszony, arról még a Szenes ember sem irt darabot. Pedig az a szegény asszony megérdemelte, amenynyit az az életben szenvedett. Ird meg róla...

Jól van, megírom róla. És nem mondanád meg, kinek szánod a Málcsi néni szerepét? Arra is kell gondolni, hogy kinek írja az ember, mert a végén majd senki sem akarja eljásztani.

Az lenne a legkevesebb, majd eljásztaná maga a Málcsi néni. Ifjúkorában ugyanis színeszőnök készült, nagyon örülne, neki...

Szóval te most már azt gondold, hogy egy ilyen fontos szerepet, mint a Málcsi nénié, el tud maga a Málcsi néni játszani, azért mert annakidején a színiiskola mellé egy harisnyastoppoló intézet-be járt stopp...

Élég. Akármit is beszélés, én már elígertem ezt a szerepet a Málcsi néninek multkor, amikor hazahozta a lyukas harisnyáidat... Nem lehet valakitől azt kívánni, hogy azért a pár garasért olyan nagy lyukakat stoppoljon stoppoljon meg. Meg kell azt a szívesseget tenned neki, sze-

A VÁLLALKOZÓ

(Stinnes bécsi, budapesti, bukaresti és belgrádi látogatása alkalmából.)

A "Magyar Hírlap" számára írta SZÁSZ ZOLTÁN.

Budapest, december.

származhatnak - a munkásoktól orozza el. A munkának tulajdonos szűkebbül és szimp-lista felfogásából származik ez a tévedés. Pedig hiszen nyilvánvaló, hogy a szellemi munka ép úgy munka, mint a testi s az is, hogy a vállalkozás, az üzletkötés, a szellemi munka egy fajta. Bizonyos persze, hogy sok vállalkozó, főleg az, aki földbirtokos, őt meg nem illető javakhoz is jut, mert hiszen a földnek, ennek a nem munkából származó, de a munkához és pedig nemcsak földműveléshez szükséges tényezőnek birtoklása lehetővé teszi mások munkájának megadóztatását. Ez azonban, a földbirtokos-vállalkozó helyzete egy monopoli-umlévelés s ennek a monopoliumnak megszüntetése jogos is. Az is kétségtelen továbbá, hogy az igazságszertel gyakran bántja az üzletemberek és vállalkozók, leginkább pedig az egyszerű tőketulajdonosok túlnagy jóléte azonban abból azt a következtetést vonja, hogy a magánvállalkozót, a tőkést egyszerűen be kell szüntetni, amint ezt a kommunizisták vagy pláne a bolszevisták akarják.

Mint minden árunak, tehát a munka minden fajtájának s így annak a szellemi munkának is, amit a vállalkozó képvisel, árat a kereslet és kínálat szabályozza. Mivel a szellemi munka a testnél ritkább s a sikeres vállalkozói munka különösen ritka ára, tehát egy normális életi társadalomban a testnél természetesen nagyobb jólétet tud biztosítani. Viszont a testi munkának meg van a lehetősége, hogy szervezkedéssel egyre kedvezőbb helyzetet teremtsen magának a kereslet és kínálat piacán, hogy a tőkés és a vállalkozóval együttesen termelt javakból minél nagyobb részt biztosítson magának.

A munkásnak ez a társadalmi szervezkedése s a modern államok szocialis törvénykezése feltartoztatatlannal megszelíditi, a maga jogos jövedelme részére fogja szoritani a vállalkozást. A Stinnesekből is ki fogja irtani ami bennük társadalomellenes, a monopoliumból származó kizsákmányoló és zsarnoki elemet s meg fogja hagyni a becses részt, az egyéni kezdeményezést és szervező tevékenységet.

Ez az egész gyűlölet azon a téveszmén alapszik, hogy a vállalkozó nem munkás s így minden jövedelmét, az összes nála felgyülem-lő javak - mert hisz csak munkából

gény az életben annyit szenvedett... Ném elpityeredik. Megígertem a szerepet Málcsi néni-nak. - Mondd hát már, mi történt veled? - Boldogult férje, aki hatvan évvel ezelőt meghalt... - Várj csak, ez nagyon jó szerep Törzsek. Haldoklás jelenet, mint a Sasiókban... Kitudó. Már látom is, amit a Málcsi néni-nak - mert ez lesz darabom címe - a Málcsi bácsi adni gyönyörű könyv ügnyöki uniformisban... Várj csak... Most jutott eszembe egy kis tréfás jelenet, mely föl fogja vidítani a szomorú tragédiát... A Málcsi bácsi épp haldoklással van elfoglalva. Erre belép Málcsi néni és látja, hogy hön szeretett férje széles gesztusokkal haldoklik...

Ne gesztikulálj! - kiált rá - mert a közönség rögtön fogja látni, hogy nem vagy rendezett fajú. - Nagy ró-darabon törtém a fejemet.

Hát abból semmi sem lesz, mert azt a haldoklást én Törzsek számtan és azt nem kapja a szenes bácsi, ha itt teszi ki a lelkét, akkor sem... Az asztalra töttem dühösen. Ném még dühösebben. En még. Ó még is úgy tovább. Szóval megint színházat csinált nekem a feleségem. Szép kis jeleneteket rögtönzött. Sirt, jajgatott, kiabált. Aztán tört, zuzzott... Adta az örültet. Egyszerre egy nagy levevessétl repült a fejem felé, fogja látni, hogy nem vagy rendezett fajú. - Nagy ró-darabon törtém a fejemet.

4% KAMATOT FIZETÜNK BETÉTEK UTÁN

Az 1923. január hó 18-ig beérkező betétek után már január hó 1-étől fizetünk kamatot. A kamatot minden negyedévben a tőkéhez esatojuk. A betét elküldhető csekk, vagy Money Order alakjában. Minden betétet kívánatra azonnal felmondás nélkül visszafizetünk, akár személyesen jön érte a tulajdonos, akár levélben ír érte.

1923. ÉVI ZSEBNAPTAR INGYEN. 100 oldalas, sok hasznos tudnivalót tartalmazó képes zsebnaptárunkat ingyen küldjük meg mindenkinek, aki ír érte.

Kiss Emil Bankháza 133 Second Ave. New York, N. Y. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kiskirályos képviselője A M. Ktr. Államvasutak Menetjegyirodájának kiskirályos képviselője

EGY GYAKORLOTT pontosan tudja, hogyan kell a ruhát összeállítani. Egy gyakorlott tanácsos és utasítás, hogyan kell a ruhát megvarrni és összeállítani. - All az új rendelkezésére a BOUTERICK. Próbálja meg a Butterick mintát a Deltorral. Menjen el a 9 Gratiot utcán levő mintaszobába, vagy bármely üzletbe, hol Butterick minták kaphatók és kérje a Deltor mintát meg fogja látni, mily könnyű az utasítás és a képek szerint a ruhát elkészíteni. Vagy tölts ki az alábbi szelvényt, küldje el hozzánk, és ingyen küldjük át annak ezt a könyvet. LATOGASSA MEG A BUTTERICK PATTERN STORE-T 9 Gratiot Street, Detroit, Michigan

SZATMÁRY KÖZKEDVELT PATIKÁJA W. JEFFERSON WEST END UTCÁK SARKÁN VAN Oda menjen, ha gyógyszerre és tanácsra van szüksége

CASCARA QUININE A hólések tölk meg a kórházak. Fejfájás és étvágytalanság csökkentik a testi szervek ellenálló képességét úgy. Kerülje tehát a betegségek ázállat, hogy bizonyos ideig tartóan Hill féle Cascara Bromide Quinine produktot vez be. Ez a Hill féle orvosság világhíres híres. Huzsonnégy óra belül megújítja a legerősebb hűlést és három napon belül a náthát.

Dr. GALDONYI MIKLÓS ORVOS ÉS SZÉLESZEMESTER Rendelő 7862 W. JEFFERSON AVE. Kőbányák épületében Lakás: Garfield 5243-J Rendelési telefon: Cedar 965

Balogh József Fűszer és mézeskosztalos 529 HARBAUGH AVE. Telefon Cedar 2225-W

Egy orosz asszony

IRTA: FÖLDI MIHÁLY.

Egy pestkörnyéki szanatórium halljában e korán sötételő délutánokon egy orosz asszony üldögélt és hosszú gondolatlansággal nézi a külső vesző hegyeket. A sok szép pesti asszony között is feltűnik a szépsége. Az a szépség az, amelyet arisztokrata-szép-ségnek szoktak nevezni: magus, nyúlós, izmos természet, amelyet egyszerre feszít az egészség és finomít a dekadencia; gyémántvesszővel mintázott arc, melyre japánosan légy és tiszta esettel festettek halványpiros, márványfehér és mély barna színeket; zás haj, nemcsak egyszerű konyban, mely árnyékot vet a szinte különös homlokra és a szemre, messze néző, mélybe meredő, mosolygó és elboruló, világító kék szemére. Akik felkeresik, nagyraeszt oroszok, megkülönböztetett tiszteltettség veszik körül.

Ötletben nyitott könyv, de nem olvas. Egy utat lassan feléje közeledik, meghajlik és szék felé fordul. Beszélgetnek. Az asszony arca megéled, de egyelőre nehéz megálapítani, hogy belőle ömlik-e rá az az érdeklődés, vagy csak a konvenció álarát tetette magára.

— Mindig szomorú, — mondja az ur.
— Nem, — feleli az asszony és mosolyog — csak sajnalom, hogy így korán alkonyodik.
— Könnyű bánat... Jé, hogy ilyen is van és szép, hogy vannak emberek, akik ilyen min is tudnak szomorkodni.

Az asszony mosolyog. — O, sok ilyen nagy baja van az embernek. A pénzér a tálatálatnál ruhámra öntötte a saeüt. Majdnem sirtam miatt, de féltem, hogy a pénzér észreveszi bosszúságomat. Ma idevártam egy barátomat, most kaptam értesítést, hogy megbetegedett s nem jöhet. Ez is bánat. Mennyi szomorúság, nem? — s már felnevet. Látszik, hogy jól esik a nevetés s öröme újabb nevetéseket fakaszt belőle.

— Jók ezek a kis szomorúságok, — mondja a férfi — ilyen jól lehet nevetni utánok.
— Igen, — nevet az asszony — ha az ember nincs egyedül.
— Egyedül? —
— Egyedül... Olyankor nincs nevetés, meg mosoly sem. Én legalább már nem tudok. Emlékszik arra, hogy azelőtt milyen egészséges nyagoktat tudott az ember nevetni, ha úgy magára maradt? Eszre sem vette, mi történik, csak a nagy esőben egyszerre szét-feszítette száját a nevetés és magas sugárban bugyborékol fel belőle. Azt sem lehetett tudni, miért...
— Még oly fiatal...
— Fiatal... Igy, az emberek közt. Nem az évek teszik, tudja, hanem a percek. Mintha percek alatt történne minden... Egy pere volt, amikor egy bátyám és egy ösém elesett a háboruban. Egy pere volt, amikor a bolsevikok falhoz állították az apámat és főbe lőtték. Egy pere volt, amikor tengereszek nyomultak a házunkba és az is egy pere volt, amikor elhurcolták az urat és akkor is csak egy pere volt, amikor el kellett hagynom a gyerekekkel és a sógorommal meg a férjem, anyjával régi házunkat, ahol oly boldog voltam és ahonnan világgá kellett menni. Ezek mind csak percek. Egy pere és egy élet. Egy pere az, amikor a vonat befut Lengyelországba, aztán Bécsbe, aztán Berlinbe, aztán Párizsba, aztán Rómába, aztán megint Berlinbe, megint Bécsbe és egy pár hete Budapestre... Percek, városok, új-életek. Kóborolni a világban,

menni és egy helyben ülni és sehol sem otthon lenni. És semmit sem felejtani. Az a borzasztó, hogy a percek — percek, de az ember összefűzi őket és mindenre emlékezik. És semmit se ért...

A hallt beborította a sötétség, asztalok, karosszékék el-tűntek a fekete vattában, csak a hang, az áttűszedett asszonyi hang világított. Ugy rémlett, hogy hangja felemeli a székből és rohan félkezettetten a hideg hegyek felé.

— Nem érti őket, érti? nem érti az ember? A percek, az emberek, az élet. Miért kellett ennek szenvedni, annak meghalni, miért kell kóborolni, lemondani, sirni és átkozni? Csak szavakat hall az ember, azok pedig olyan üresen konganak, mint a dob. Budapest... Magyarország... Szinte még tegnap ez jelentette az ellenséget, ma itt kapok menekedéket. A ház, ahol éltem, a föld, amelyen születtem s a melyet magukkal, mint ellenségekkel szemben védünk, ma az ellenségek tanýja. Ellen-ségek... érti ezt? Olyan hitetlenül mondja márt az ember s szavakat ad magyarázatot érzelék helyett. Ellenség... barát... szavak! szavak! El-lentétek, politikák, elvek, eszmék, emberek! Mindenben hitünk, mindenért szenvedtünk és semmit sem értünk. Kinek van igaza... A perceknek, melyekben összedől egy régi élet s egy másik kezdődik. A perceknek, amelyekben leborul az ember és könyörög és odaadja magát és megalázkodik, hogy minden tovább folytatódjék. És asszonynak lenni... Most már itt vagyok, elkopva és mindenből kifosztva és látja, már mindenkinek meg tudja beszélni. Ha ezt hagy-nák... ha békiülni tudnának! Ha belátnák, hogy senkinek sincs igaza, hogy mindenki szavakért és féligazságokért harcol és gyilkol, ha már észreven-nék, hogy kifáradtunk a hangos jelszavakban s emberekre vágyódnak, jó és csendes és dolgos emberekre, szivekre, meleg szivekre, akik nem válogatnak igazságok közt és nevetés van a világon. Apasz-tani a sirtást, dagasztani a nevetést... mikor jön el ez a párt!

Szomorúan nevetett s hirtelen elhallgatott. A hall kivilá-gosodott. Visszaült a széles karosszékbe és sóhajtott.
— Ön azt mondta, hogy enek az irónak, Dosztojevskij-nek az alakjai majdnem mind betegek. Lehet. De nem bete-g-e mindenki? Néze meg jobban az embereket, nem talál-e mindegyikben valami rendelleniséget? Egy rugót, a mely feszesebb, egy esavart, a mely lazább? Elfogultságokat, érzelvényeket, amelyek egyszerre csak göcsös rohamra indulnak...
Ebben a perében szöke hajuk kis gyereket utott a hallba. Boldogan nevetett és nagy zöld labdát hajított anyja felé.
— Mama! — Fjedor! — S már mindenről megfeledkezve, mint összetanult játszóársak, ültek a szőnyegen és lökték, gurították egymáshoz a puha nagy labdát. És boldogan nevettek.

— Mindig szomorú, — mondja az ur.
— Nem, — feleli az asszony és mosolyog — csak sajnalom, hogy így korán alkonyodik.
— Könnyű bánat... Jé, hogy ilyen is van és szép, hogy vannak emberek, akik ilyen min is tudnak szomorkodni.

Az asszony mosolyog. — O, sok ilyen nagy baja van az embernek. A pénzér a tálatálatnál ruhámra öntötte a saeüt. Majdnem sirtam miatt, de féltem, hogy a pénzér észreveszi bosszúságomat. Ma idevártam egy barátomat, most kaptam értesítést, hogy megbetegedett s nem jöhet. Ez is bánat. Mennyi szomorúság, nem? — s már felnevet. Látszik, hogy jól esik a nevetés s öröme újabb nevetéseket fakaszt belőle.

— Jók ezek a kis szomorúságok, — mondja a férfi — ilyen jól lehet nevetni utánok.
— Igen, — nevet az asszony — ha az ember nincs egyedül.
— Egyedül? —
— Egyedül... Olyankor nincs nevetés, meg mosoly sem. Én legalább már nem tudok. Emlékszik arra, hogy azelőtt milyen egészséges nyagoktat tudott az ember nevetni, ha úgy magára maradt? Eszre sem vette, mi történik, csak a nagy esőben egyszerre szét-feszítette száját a nevetés és magas sugárban bugyborékol fel belőle. Azt sem lehetett tudni, miért...
— Még oly fiatal...
— Fiatal... Igy, az emberek közt. Nem az évek teszik, tudja, hanem a percek. Mintha percek alatt történne minden... Egy pere volt, amikor egy bátyám és egy ösém elesett a háboruban. Egy pere volt, amikor a bolsevikok falhoz állították az apámat és főbe lőtték. Egy pere volt, amikor tengereszek nyomultak a házunkba és az is egy pere volt, amikor elhurcolták az urat és akkor is csak egy pere volt, amikor el kellett hagynom a gyerekekkel és a sógorommal meg a férjem, anyjával régi házunkat, ahol oly boldog voltam és ahonnan világgá kellett menni. Ezek mind csak percek. Egy pere és egy élet. Egy pere az, amikor a vonat befut Lengyelországba, aztán Bécsbe, aztán Berlinbe, aztán Párizsba, aztán Rómába, aztán megint Berlinbe, megint Bécsbe és egy pár hete Budapestre... Percek, városok, új-életek. Kóborolni a világban,

— Mindig szomorú, — mondja az ur.
— Nem, — feleli az asszony és mosolyog — csak sajnalom, hogy így korán alkonyodik.
— Könnyű bánat... Jé, hogy ilyen is van és szép, hogy vannak emberek, akik ilyen min is tudnak szomorkodni.

Az asszony mosolyog. — O, sok ilyen nagy baja van az embernek. A pénzér a tálatálatnál ruhámra öntötte a saeüt. Majdnem sirtam miatt, de féltem, hogy a pénzér észreveszi bosszúságomat. Ma idevártam egy barátomat, most kaptam értesítést, hogy megbetegedett s nem jöhet. Ez is bánat. Mennyi szomorúság, nem? — s már felnevet. Látszik, hogy jól esik a nevetés s öröme újabb nevetéseket fakaszt belőle.

— Jók ezek a kis szomorúságok, — mondja a férfi — ilyen jól lehet nevetni utánok.
— Igen, — nevet az asszony — ha az ember nincs egyedül.
— Egyedül? —
— Egyedül... Olyankor nincs nevetés, meg mosoly sem. Én legalább már nem tudok. Emlékszik arra, hogy azelőtt milyen egészséges nyagoktat tudott az ember nevetni, ha úgy magára maradt? Eszre sem vette, mi történik, csak a nagy esőben egyszerre szét-feszítette száját a nevetés és magas sugárban bugyborékol fel belőle. Azt sem lehetett tudni, miért...
— Még oly fiatal...
— Fiatal... Igy, az emberek közt. Nem az évek teszik, tudja, hanem a percek. Mintha percek alatt történne minden... Egy pere volt, amikor egy bátyám és egy ösém elesett a háboruban. Egy pere volt, amikor a bolsevikok falhoz állították az apámat és főbe lőtték. Egy pere volt, amikor tengereszek nyomultak a házunkba és az is egy pere volt, amikor elhurcolták az urat és akkor is csak egy pere volt, amikor el kellett hagynom a gyerekekkel és a sógorommal meg a férjem, anyjával régi házunkat, ahol oly boldog voltam és ahonnan világgá kellett menni. Ezek mind csak percek. Egy pere és egy élet. Egy pere az, amikor a vonat befut Lengyelországba, aztán Bécsbe, aztán Berlinbe, aztán Párizsba, aztán Rómába, aztán megint Berlinbe, megint Bécsbe és egy pár hete Budapestre... Percek, városok, új-életek. Kóborolni a világban,

Detroiti magyar orvos
Dr. M. E. KOHN
8100 West Jefferson Ave
RENDELŐ ÓRÁK:
d. u. 1—3-ig, este 7—9-ig
Telefon:
IRODA: CEDAR 1890
LAKÁS: LAFAYETTE 3773

MAGYAR KÖZJEGYZŐI HIVATAL
HAJÓJEGYEK PÉNZKÜLDÉS
HIRSCHFELD BROS.
7724 W. JEFFERSON AVE., DELRAY, Detroit, Mich.

Élvezni fogja e bébije ezeket az örömeket?

A természet akaratát, hogy a gyermek éljen, de életben maradjon nem az egyetlen dolog, amit meg kell fontolni. Hogy rendszeresen fejlődjön és felnőjön erőssé és egészségesé, a bábának szüksége van rendszeres táplálásra, megfelelő ruházatra és rendszeres ápolásra, aminek hozzátartozik, hogy mindig kelle-mesen és tisztán kell tartani és el kell látni bősé-gesen tiszta, friss levegőre.

A Borden's Eagle tejen táplált bábik rendszeren jobban nőnek és jobb testi fejlődést mutatnak, mint t természet készletének bármely más helyettesítő-vel tápláltak.

Az Eagle tej több bábót nevelt fel erős és egészséges férfiakká és nőkké, mint az összes más készí-tett élelmiszerek együttvéve. Az orvosok ajánl-ják mindenütt minőség és egyformasága miatt. Adjon bábijének méltányos lehetőséget élni, hogy egészséges és boldog legyen, hogy élvezhesse egy-egészséges gyermek örömeit és képes legyen ma-gának és talán később apjának és anyjának gond-ját viselni.

Ha a bábije nem növekszik súlyban, sir és nyug-talan, talán ártalmas a táplálék, amit ad neki. — Kezdje meg ma az Eagle tejet használni. Töltsé ki a szelvényt, mely ezen hirdetésben van és kapni fog ingyen, saját anyanyelvén irt utasításokat, hogy hogyan kell használni.

THE BORDEN COMPANY
Borden Building, New York.

SZELVÉNY
Jelölje meg, melyik könyvet akarja

TAPLÁLÁSI BÉBI UTASÍTÁSOK KÖNYV

Név

Cím

Hung

A mandzsu-császár házassága

Minap jegyezte el magát a fiatal mandzsu császár. Erről az eljegyzésről a következőket írja a Times: — A mandzsu császár minap reggel négy órakor az előkelő Jung-Yuan mandzsunak a leányával kinaiz szokás szerint eljegyezte magát. A ceremónia legfontosabb részlete volt a menyasszony felvonulása a palotába a kora reggeli órákban, teljes menyasszonyi pompájában. Az idő szép volt és a menet császár díszbe, ahogyan a holdfényben a palota felé tartott, csodálko-zást és elragadtatást váltott ki a nézők tömegében, amelyek között csak igen kevés idegek tartózkodott. A menyasszony ragyogóan díszített székét, a melyben atyja székhelyéről a tiltott város császári palotájába vitték, csodálatos phönix-alakok ékesítették. Az utakat régi császári szokás szerint sárga homokkal szórták be. Mandzsu és mongol fejedelmek, akik beléphettek a ter-mekbe, azt beszéltek, hogy a ceremónia utóéletében szép-ségű színjátékot nyújtott. Az ünnepek három napig tar-tottak. A harmadik napon fo-gadták a diplomáciai testüle-tet. A köztársasági kormány és a mandzsu udvar között igen kitűnő a viszony. Számos igen magas méltóságú köztársasági hivatalnok nagyrétkü ajándékokkal járult az eljegyez-teték elé. Maga az elnök egy kóp-viselője útján fejezte ki sze-reneskívánatait a császárnak és császárnőnek és küldötte el értékes ajándékait. A császár-nak volt egy angol nevelője,

TUTANKHAMEN FARÓ CSODÁLATOS SIRJA

Megemlékeztünk már arról, hogy Thebában felfedezték Tutankhamen faró sirját s ez a felfedezés valóságos szenzációja az egyiptológusok számára. Most azt jelentik Londonból, hogy Breasten amerikai tanár, a híres egyiptológus megtekintette a sirt, mely csodálatot keltett benne. Mint mondotta, soha nem álmódott volna olyan látványról, amilyen a faró sirjának előszobájában tárult bámuló szemei elé. A sirkamara telve van az uralkodói pompa olyan felszerelésével, a melyre csak a Krisztus előtt tizenhatodik században lehetett példa fényességben és gazdagságban. A faró holtteste ma is abban a helyzetben áll, amelyben odahelyezték az ókorban, s sir befalazása előtt. Eddig a leggazdagabb lelete az egyiptológusoké.

— Ime, kérem, fel lehet kel-

Magyar idisták közt

Budapest, dec.

A divatjamult volapük és az izmosodó esperanto mellé harmadiknak új versenytárs szegődött: az ido. Elődeik nyomdokán az ido hívei is azt akar-ják, hogy az egyre fokozódó nemzetközi érintkezésben ne legyen szükség a különféle ne-héz idegen nyelv megtanulá-sára, hanem helyett egy, mi-nél könnyebb, internacionális kisegítő nyelv alkalmaztassák, ami egyrészt óriási energia-megtakarítást jelentene az ide-gen nyelvek tanulásában, más-részt nagymértékben fokozná a nemzetközi érintkezések le-hetőségeit.

Az ido, amelyet Oswald, Jes-persen és Pfaunder konstruál-tak, illetőleg fejlesztettek, mintegy tizenöt éve van meg és ma már mindenütt vannak hívei. Vannak lelkes maguk-művelői is, bár Szentkeresz-thy Zsigmonddal, a magyar ido-mozgalom vezérével élükön. Egész sor kiadványt is bocsájítottak már világgá, a melyekben az internacionális kultúra jelentősebb műveit is-mertetik ido nyelven. Freud, Felix le Dantec, Mach, Berg-son, Szabó Ervin és Pikler Gyula művei szerepelnek eb-ben a sorozatban, sőt január elejétől kezdve már ido-folyó-irat is jelenik meg Budape-ten.

Felkerestük a magyar idis-tákat — így nevezik magukat — akik a hét bizonyos napján egyéb helyiség hiányában az egyik körüli kávéház különhe-lyiségében szoktak összegyülni. Most is mintegy huszonöt-har-minc lelkes idista várakozott összehúfolva a szűk helyisé-gben, legelőbb fiatal diák és diáklány, akik tudásukat to-vábbfejlesztendő jöttek ide. Barony István mérnök, az idisták alelnöke fogad, akinek érdemei közé tartozik az első ido-magyar szótár összeállítá-sa is. Leles szavakkal magya-rázza az ido jelentőségét, mód-szerait, szerkezetét és vála-mennyien helyesséssel kíséri fejtegetéseit.

Kérésünkre azután Bakonyi alelnök idonyelvi előadásba fog. — Siari! (Uram!) — kezdi és Einsteinnek és Nerstnek a gravitációról és az atom-és elektron-rendszerrel szemlélt el-méleteit fejtegeti népszerűen és idonul. A hallgatóság feszült érdeklődéssel kíséri az elő-adást és szemmeláthatóan meg is értik, ha nem is az elméle-tet, de legalább az előadó egyszerű konstrukciójú mon-datait. Még mi is megértjük valamennyire, mert az ido meglehetősen hasonlít az olasz-hoz, bár a hangzása leginkább a spanyolra emlékeztet. Annak, aki valaha latint tanult, minde-nesetre nem lehet nagyon nehéz megtanulnia.

Az előadás után praktikus oktatás következik. Berlitz-módszer alapján, a hallgatók bevonásával. Ekkor kiderül, hogy az idősebb tagok esak-nem mind jól beszélnek már idonul. Lassanként a fiatalab-bak is nekilátoznak és leté-ve a szokásos restelkedést, a mi az ilyen közös nyelvtanu-lásnál esaknem mindig jelent-kezik, ők is megpróbálkoznak az ido mondatokkal. Végül is az ido-társalgás lassanként ál-talánossá válik és Bakonyi alelnök büszkén mutat tanítványaира: — Ime, kérem, fel lehet kel-

teni az emberekben az érdeklődést. Es nemcsak ennyien vagyunk, ahányan most itt összejöttünk, de hiszen el sem férnénk többen ebben a szűk kis szobában. Reméljük, hogy ez az állapot nem sokára meg-változik és akkor a magyar idisták legalább megtalálhat-ják az érintkezést egymással. Különösen sokat várunk az új-évtől kezdve megjelenő ido fo-lyóirattól, amelyet ugy akarn-külöldön is népszerűvé tenni, hogy a magyar irodal-mi világot is abszolút be-szű termékek fogjuk ido nyel-ven megismertetni a külföld-del. Van néhány tehetséges emberünk, akik Ady Endre, Babits Mihály és az új magyar irodalom s más kiváló rep-rezentatíváinkat műveit fordít-ják ido nyelvre. A megindító-dó folyóiratban elsősorban ez-et akarjuk a külföldi idis-tákkal megismertetni és a tö-bbi közt elképzeljük Karintly Frigyes Utazás Capilláriába című regényének közlését. Ilyen módon az ido propagálásán ki-vül azt is elérjük, hogy a kül-földnek alkalmá lesz megis-merni és megismeretni a ma-gyar irodalom keresztült ma-gát a magyarságot is...

A ROMÁNOK A JUGOSLÁVOKKAL NEM TUDNAK MEGÁLLAPODNI A HATÁRBA

Belgrádból jelentik: A ro-mán határkijelölő bizottsággal folytatott kiküldötték eről be-számoltak a külügyminiszter-rumnak s különösképpen han-goztatták, hogy a fehértemplomi határszektornál, a Nera és a Duna torkolata mentén, a román delegátusokkal nem sikerült megállapodásra jutni. A jugoszláv kiküldöttek több ízben megpróbálták, hogy a helyszínén a román delegá-tusokkal együtt kijelöljék a ha-tárt, de minden kísérlet meg-hiusult a románok makacsá-gán. Néhány tisztán szerb ha-ránturmi faluról van szó, ame-lyekért eserebe Jugoszlávia Temesvárnál, a határ mellett néhány olyan falut ajánlott föl, amelynek lakossága tulnyo-mó számban román. Most a ju-goszláv kormány Bukarestben akar lépéseket tenni, hogy meg-egyezzést érjen el. Ha ez sem fog sikerülni, akkor választott bíróság lesz hivatva dönteni.

Dr. Herbert Havas Leo
MAGYAR POORVOS
Férfiúrolás és nőgyógyászat
Hívtatásos órák: D. e. 9—11-ig
délután 2—3-ig, este 6—8-ig.

Azonnal enyhülés
Tegye a Johnson -féle Belladonna tapasz a mellre és meg-szünteti a kö-högést és há-lést.

JOHNSON -féle BELLADONNA TAPASZ
Kérje gyógyszerésztől
Johnson & Johnson
NEW BRUNSWICK, N. J., U.S.A.

A KVÓTA
NEM-SOKARA BETELIK, DE
JUNIUSBAN
ÚJBÓL MEGNYILIK A BEVANDORLÁS
AZONNAL
küldjön átfidatvett és hajlégyet, nehogy elkéssék vele.
Ha hozsám jön, családja vagy rokonsága gyorsan kijön.
Duschinsky Jenő
7800 W. Jefferson Detroit, Mich.

A magyar fascizmus apja

Budapest, dec. 16.

Érdekes családi adatok Fried-rich Istvánról.
A "Kassai Napló", a nagy és nívós, törhetetlen magya-rsága miatt a csehek által üldözött magyar lap a következ-ő skizzet közli Friedrich Ist-vánról, a magyar "Fascista Tábor" mozgó lelkeről, aki-nek a fascisták alakuló gyüle-sén elmondott jellemző beszé-det alatt közöljük.
"Friedrich Istvánról, a ma-gyar forradalmi idők e kalán-dos alakjáról ugyszólván min-dent megírtam már. Tudjuk, hogy az októberi forradalom leghangosabb stréberje, a ka-tonatanás egyik elterelítője, a cionista-gárda megszervező-je, majd az ellenforradalom szóvivője, a kurzus megterem-tője, az ébredők patrónusa volt, végül most a fascisták vezére. Örökké a főlészinen moz-gó, minden lében kanál, a szü-letett puccsista, "wie im Buch steht". E portré tökéletesség-hez hozzájárul most az a né-hány adat, amelyet Friedrich egyik iskolatársától, a szlovák politika egyik kiválóságától, a legutóbbi cseh kormány egyik tagjától kaptam és amelyek Friedrich származására rámu-tatván, némiképen magyaráz-tatják a kalandor politikus tet-teinek.

A magyar közvélemény előtt német, sváb eredetűnek tüntet-tek föl eddig Friedrichet. Nem. A kurzus e nagy fajmagyarja tulajdonképpen cseh.

Friedrich István apja Ma-lackán patikus volt. Itt éle-gélt feleségével, aki pozsonyi német asszony volt és egy szót sem tudott magyarul. Hogy három fiúgyermekük magyar nevelésben részesült, az tisztán az asszony akaratán mu-lott, mert az öreg Friedrich mindháromon a prágai cseh is-kolában akarta taníttatni gyermekeit. Az öreg Friedrich ugyanis cseh volt, a javából, nacionalista a végtelékig. Egy év se mulhatott el a nélkül, hogy mint híthű szkolista a szkol-ünnepélyeken részt ne vett volna. Az öreg annyira ragaszkodott nemzetéhez, hogy végrendeletében hagyta meg, hogy halála után Prágában temessék el. Fiai a halálos ágyon készítették apjukat és rendelkezés megváltoztatására.

Friedrich István apja nyom-dokaiba lépett. Tőle örökölte e fanatikus nacionalizmust, a nemzeti öntudatot. A kis Ist-ván dagadó érzéssel nézte büsz-ke apját, amint az a szkolis-ták pirosges, feketesapkás uniformisába öltözött. Arról álmodott, hogy felnő, ő is ilyen szép uniformist ölthet magára. (Ugy látszik, e tradíció jut-tatta most a fekete inghez.) A gondviselés azonban kifürkész-hetetlen és úgy akarta, hogy hasonlósági társával (Haller-ler, Prohászkaival és a többi-vel) együtt a magyar faji gondolat megteremtője és leg-buzgóbb istápolója legyen.

Mi végtelenül becsüljük a származást és a családi tradi-ciókat. E néhány autentikus adat fölsorolásával sem akarnk egyebet, mint egy kézen-fekvő, kitűnő tanácsot adni Friedrichnek. — Ne Mussolinét és Kemal basát látogassa meg, hanem keresse fel Kramarozt, a cseh nemzeti párt vezérét, aki, ha családi hagyományaira hivatkozik, tárt karokkal fogja fogadni."

— Azt mondták, várjunk csak türelmesen, a vizek ugys Budapest felé folynak, — mert hát ez fudrajztudónusunk volt a delegátusunk. Ha vegyész-különtünk volna ki, az azt mond-ta volna egy vegyi folyamat-tal ugys minden visszajött volna. Szégyelni fogjuk vala-mikor, hogy valaha is gon-dolunk arra, hogy ez így ma-radhat esetleg, ahogy ma van. Benna, Magyarországon nem akarunk felforgatást, de fel-forgatást akarunk ott, ahol el-raboltság a testvéreinket, (El-jen! Eljen!) ahol nem lehet magyar Miatyánkot mondani. Nem kellene itt vezérek. En-nek a Fascista Tábornak is az ereje, hogy a politikuskok-tól távoltartja magát. Vegyé-ték be azokat a politikuskok-t, akiket arra méltónak talál-tak, köztársaságunk. Megmondot-tam a Házban, büszke vagyok arra, hogy a Magyar Fascista Tábor közönsége lehetek!

Dörgő taps és éljenzés fo-gadta Friedrich szavait, a sza-falóság telt terem percekig visszahangozta a földszinten és a karzatokon szorongó so-kaság éljenzését.

FRIEDRICH ISTVÁN BESZÉ-DE A FASCISTA TABOR "ZÁSLÓBONTÓ" NAGY-GYÜLÉSÉN

Budapest, dec. 16.

— Európában van egy sok-fejű kígyó, ántátnak hívják. — Kezdi Friedrich. Ez szívia a vérünket 1918 óta. Valami narkózisba süllyedt itt min-den, nem meri megmondani az ántánt szemébe, hogy nem más, mint hullarabló. Aki meri az "árt a nemzetnek". Ántánt-tisztek bebujnak a disznó-lakba és ott keresik azt a kapanyelet, amiről ugy olvas-

sák, hogy néha el is süll. (Óri-ási hosszantartó derűlttség). Ez a nagy nyugati kultúra, amely az utolsó kezéből kiesavarja az utolsó tört is, amellyel még egyszer mielőtt végleg kiadja a lelkét, fel akar támadni. Nekünk is van ilyen törünk, a mi fasesünk. Ezt nem disznó-lakban tartjuk. Ezt befo-glaljuk a gyermekeink szí-ve, a reggeli és esti imáink-ba.

Es a fases kivivja az igazságot, hogy lesz még egyszer feltámadás Ham-burgtól Bagdadig.

(Viharos éljenzés). De ez szörnnyű feltámadás lesz. Nem békét hirdettünk, az eszlás. En pacifista voltam, amikor ma-gyar bakák járták Bukarestet, Prágát, Doberdót, de ma ta-gadom a békét: aki feladja a harcot, elpusztul, fasesek nélkül nincs feltámadás! (Hos-zszantartó éljenzés.)

— Most nagyot fognak né-zni: a világiáború most közeledik a közepe felé. De a ki-nai anyacsászárné nem jön ide, hogy hazánkát visszaadja, nekünk kell kinyújtani a kezint, azok felé, akikkel együtt véreztünk ott a haremszón: ki kell nyujtanunk a magyar fascizmus becsületes jobbát a szenvedő német nép felé, (Szünni nem akaró taps és él-jenzés.) a túráni testvérek felé is.

Es ebben a nagy feltá-maszt fascizmuba bele kell kapcsolni a tótot, szé-kelyt, horvátot és akkor jöjjön a nagy kereszt-es hadjárat.

— Nem hiszünk már nemis-lobogókban. De nagy német nemzet, abban a nagy szenevedésben is hatalmas vagy, vedd tudomásul, hogy Magyarországon is van egy nagy tábor, talán nagyobb, mint lát-szik, ez tudja hogy a feltáma-következik be. A népek harca, az élet-halál harc, csak jön kedves bajtársaim. Kedvesebb volna hazamenni azzal, hogy jön a szép béke. Ez ámitás, ámitás a Népszövetség, hogy panaszainkkal fordulunk eh-hez a...

Balkányi
FÉNYKÉPÉSZETI MŰTERME
8014 W. Jefferson
Detroit, Mich.
HIRDESSEN
A MAGYAR HIRLAP-BAN

A városi villamos

A közeledő polgármesteri választási harc a villamoskérdés körül is fog forogni. Detroit városa átvette a villamos vállalat \$50,000,000 értékű vagyont, s most házikézzel végez nagyjelentőségű kísérleteket. A nép zömét ebben a kérdésben az a kérdés érdekli legjobban: kap-e jobb közlekedést? És bizony meg kell vallani, a villamos szolgálat városi kezelésben sem volt eddig kielégítő. A kocsik túlszűrtetése és gyér jelentősége folytán a munkásság kérdései időszerűsége és kényelmetlensége szedve. Ennek oka pedig a rossz igazgatás. Egy tapasztalatlan fiatal ember áll a vállalat élén, s nem esoda ha miközben eredményeként az egész villamos szolgálat demoralizálódott.

A villamosnak városi üzemeltetése körül Oscar B. Marxnak legnagyobb az érdemei. Három ízben volt már e városnak polgármestere, s az általa közlekedési vállalatok városi kezelésbe vételét tűzte ki céljául. Ő azonban nem érte be azzal, hogy ezt a végcélét eszménynek tekintse; hanem folyton harcolt a D. U. R.-ral, míg végre sikerült arra kényszerítenie a vállalatot, hogy hét jegyet ad-

Kézeli Kálmán

MODERNUL BERENDEZETT

hus- és baromfi üzlete, 8127 W. Jefferson Ave.

Mindenféle hentesárut Budapesten szerzett szaktudással készítik. — Delrayben vágott sertés pörzsölve vagy forrázva, egészben vagy félben, minden időben kapható.

A TÖBBI HUSNEMŰT MIND A GÜNSBERG-féle PACKING-HÁZBAN VÁSÁROLG.

Tudatom a nagyrődemű közönséggel, hogy üzletemben Günsberg-féle **KÖSER SZALAMI, VIRSLI ÉS A TÖBBI KÉSZÍTMÉNYEK KAPHATÓK.**

Elsőrendű leveshus, fontja	10—13c
Steak, fontja	20c
Füstölt sódar, fontja	15c
Friss sódar, fontja	16c
Friss citromos kolbász, fontja	20c
Friss fohagymás kolbász, fontja	20c
Debreceeni kolbász, fontja	24c
Virslí, fontja	20c
Szafaládó, fontja	20c
Parizer, fontja	16c
Dismosaj, fontja	16c
Elsőrendű zsir, fontja	17c
Debreceeni paprikás szalonna, fontja	30c
Kolozsvári szalonna, fontja	40c

A LEGTISZTÁBBAN TARTOTT ÜZLET.

PONTOS ÉS GYORS KISZOLGÁLÁS.

VIDEKI RENDELÉSEK PONTOSAN TELJESÍTTETNEK.

Kézeli Kálmán

8127 W. JEFFERSON AVE.
DETROIT, MICHIGAN.

Uj Statler Hotel épül. — Lebontják a Cadillacot

Két három éven belül Detroitban annyi új szálloda lesz, hogy a "negyedik városnak" nem lesz oka többé szegénykeznie amiatt, hogy a vendégeit képtelen elszállásolni, s a szállodai állapotok a milliónyi városban silányabbak, mint egy huszadrangú amerikai városban.

A közel jövőben kezdik meg a két óriási szálloda építését, mint arról már hírt adtunk. Az egyik a High Streeten a Woodward Avenuetől keletre, a másik az Adams Ave. és John R. Str. közelében épül. Az egyik 16, a másik 21 emeletes lesz.

Most a város jelenleg egyetlen valóban elsőrangú szállodájának, a Statler Hotelnek igazgatóságát hivatalosan közli, hogy a tavasszal megkezdik egy új Statler szálloda építését a High Streeten és Woodward Avenuetől nyugati sarkán levő hatalmas telektermében.

Az új szálloda mindenképpen méltó lesz a "Dynamic City"hez. Kétféle millió dollárt irányoztak elő az építésre. Lesz a szállodában egy hatalmas gyönyörű színház is, mely egymaga két millióba fog kerülni. Az új szálloda-óriás, mely csak 16 emeletes lesz ugyan, de a mezanin, ahol az éttermek, vigadók, disztermek lesznek,

megviselte nemcsak az épületet, de a szálloda tekintélyét is fényét is, azért a Cadillac mindmáig igen népszerű maradt, s nagyon sok gazdag ember van, aki világért nem szállt volna meg mást, mint az ő régi kedves Cadillacjában, s a szálloda általában a jobb másodikrendű vendéglátókat közé tartozott. Az elmulása mindenesetre fájdalmasan érint sok öreg detroiti lakost.

HIREK A RÓM. KATH. EGYHÁZ KÖRÉBŐL

Közi: Föt. Kovács Lajos, plébános

SZENTSÉGIMÁDÁSI ÜNNEPÉLY

Január 21-ikén kezdődik az évi 40 órai Szentségimádás a Szent Kereszt templomban. Vasárnap, 21-én este Dr. Nagy Dező flinti plébános, hétfőn este gróf Wenckheim Frigyes south bendi plébános, kedden este pedig Köller Endre loraini plébános fog prédikálni.

HITKÖZSÉGI GYÜLÉS

Jövő vasárnap délután a templom alatti teremben hitközségi évi gyűlés lesz, mely gyűlésen 1923-ik évre a kúrárti kar lesz megválasztva. A gyűlésen csakis hitközségi tagok vehetnek részt, akik legelőbb az 1922-ik évben 6 dollárt fizettek hitközségi díj felében.

GYÓGYITSA MEG A BŐRBETEGSÉGEKET

Használjon Zemozt, tisztát, átható, higiénikus folyadék

Szükségtelen szenvedni sörög, kiütések, bőrhámlás és egyéb bőrbetegségektől. Vegyen 35 centért vagy egy nagy üveggel \$1-ért egy üveg Zemozt, s használat után a viszketés azonnal megszűnik. Tisztítja és finomítja a bőrt és a legtöbb bőrbetegséget gyorsan és alaposan meggyógyítja. Zemo nagyszerű, átható, eltűnő folyadék és a legérzékenyebb bőrre is gyógyítólag hat. Vegye meg még ma és ne szenvedjen tovább.

HIRDÉSEN A MAGYAR HIRLAP-BAN

TUDOMÁNYOS ELŐADÁS

A Detroiti Szocialista Munkás szervezet január hó 14-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel, saját helyiségében, a Kearntnerstrassén sok gyanus fiatalember csavargó, aki régi vagy hamisított receptekre, sőt esetleg nem gyógyszeresektől, hanem zúgkereskedéseken szerzett kokaint kinal a járőreknél. A rendőrség rajtaütött több kokainbarlangon is, ahol a kokain élvezetét orgiákkal kötötték össze.

NE BABRÁLJON MUSTÁR TAPASSZAL

Musterole gyorsabban, jobban hat és nem hólyagosít.

Nincs semmi értelme, hogy mustár liszttel és vízzel babráljon, ha a fájalmat gyorsan és biztosan megszünteti egy kis tiszta, fehér Musterole. Musterole tiszta olajból, mustárból és más jó anyagból lett készítve. Hatása ugyanaz, mint a mustár tapaszé, de nem húz hólyagot.

Musterole rendszerint azonnal megszünteti a torokfájást, mellhártyagyulladást, tonsillit, asthmát, hűlést, neuralgiát, fejfájást, rheumat, köszvény, csusz, fájós izmokat, ítései fájalmakat, fagyott lábakat, mellfájást (meg akaciályozza a tüdőgyulladást) 35c és 65c centes téglékben és tubusokban kapható. Jobb, mint egy mustár tapasz.

BÉCSBEN IS HÓDÍT A KOKAINIZMUS

Bécsből írják: A bécsi rendőrség egy idő óta megfigyeli, hogy, valószínűleg berlini mintára, mennyire hódít az oszt-rák fővárosban is a kokainizmus veszedelmes szenvedélye. A népegszolgálati hivatal is átitrt a rendőrséghez, erőlyes rendszabályokat követelve a pusztító szokás megszüntetésére végett. Nemrégiben egy állami tisztviselő felhívta a rendőrség figyelmét egyetlen fiának esetére. A fiatalember, aki régebben a legendesebb életet élte, anguszta óta súlyos ideg-baj tüneteit mutatta. Családjá felfedezte, hogy ennek a betegségnek csak a kokainizmus lehet az oka. A fiatalember eladta ruháit, hogy kokainra

Mennyit ér Detroit -- dollárookban kifejezve?

J. A. Schulte, a városi adó-beeslési bizottság elnöke szerdán nyújtotta be a tanáshoz további intézkedés végett a Bizottság jelentését és javaslatait Detroit város vagyon állapotáról. — Erre alatta azt az ingatlan és ingó vagyon, amely városi adó alá vonható. E szerint a Bizottság a megadható vagyon az idén százmillió dollárral magasabb összegben állapította meg, mint az előző évben. Ez azt jelenti, hogy az adó, ha a városi költségvetés kiadásai nem emelkednek, kevesebb lesz az idén.

Miután pedig egy Lodge, az ideiglenes polgármester, mint a városi tanács tagjai azt ígérik, hogy az idei költségvetés semmi esetre sem haladja felül az elmúlt esztendőit, amikor a városi kormányzata

\$43,098,245.35 emésztett fel és még biztosabb, hogy nem lesz deficit a költségvetésben, könnyen megtörténhetik, hogy ez uttal a város urai által adott ígéret beteljesedik.

Detroit városának vagyonát, csak is a városi adózás alapjául szolgáló ingatlanokat és értékeket számítva az adóbeeslési bizottság kétezermillió dollárra becsüli.

Az adókules az elmúlt évben 22.05 cent volt minden ezer dollárnyi ingatlan érték után, — ami bizony igen sok, s nem esoda, ha a házbérek olyan lehetetlenül magasak Detroitban. Mert hiszen mi sem természetesebb, mint hogy a háziurak az adót a lakóikkal és bérlőikkel fizetik meg, s minél több az adó, annál magasabb a házber.

GYERMEK JÜLETI OSZTÁLY

AZ ANYAK ÉS GYERMEKEK EGÉSZSÉGEKÉNEK GONDOZÁSÁRA

E hasznos létről-hétre oly kérdéseket foglalkoztat, melyek érdekesebbek és értékesek a várandós anyának és fiatal gyermekének anyának.

A csecsemő gondozása és táplálása életbevágó kérdés az otthon és a nemzetre, és azt hisszük, hogy a legfontosabb és leghasznosabb tudást az anyák kezébe juttatni kell.

II-IK CIKKE.

Szülést halálhozások.

Kevesen tudják közölni, hogy a viselősség veszélyes az életre, 1916-ban 16,000 nő halt meg az Egyesült Államokban különféle okok folytán. A viselősség-gel összeköttetésben a nők csaknem az összes halálesetek megalá-dályozhatók voltak. A gyermekágyi léc okozta legtöbbször a szülő anyák halálát, melyet a szülés-nél megakadályozni lehet, seb vagy más fertőzéstől kapható.

Minden 150 gyermeket szülő anyja közül egy meghal. Minden husz újszülött gyermek közül egy meghal és a keményítő és cukor tartalmú ételeket megakadályozza, a tartalmú ételeket megakadályozza, a tartalmú ételeket megakadályozza, a tartalmú ételeket megakadályozza.

A bébi világra jövetele előtt.

Mielőtt a bébi világra jön, az anyának szükséges:

1. Idejében meghallgatni egy 16 gyakorlatlalt bíró orvos tanácsát; tükörletes fizikai vizsgálat eszköz-lése, a medence megmérésére és vizelet gyakori megvizsgálása.
2. Táplálék étkezés sok tejjel.
3. Szabályozni, hogy túlsok súlyt ne vegyen magára, gyakori leme-rés után és a keményítő és cukor tartalmú ételeket megakadályozza.
4. Sok folyadékot, különösen tejet és vizet inni.
5. Az emésztést szabályozni lehetőleg étellel.
6. Mindennap fürdési és bőr pórusának megnyitására.
7. Fogak gondozása.
8. Elegetlen nyugalom és alvás.
9. Mérsékletesen dolgozni és testgyakorlatot végezni. Megakadályozni a kimerültséget.
10. Rendesen öltözködni és a szőrzés is szükséges.
11. Naponta a szabad levegőre menni és jól szellőztetni a hálószobát.

Szakcszerű ápolás a lebetegedés alatt.

Hogy a lebetegedés veszély nélkül legyen, képzett ápolásra van szükség. Különös gyakorlat kell ehhez és ez igazán az orvosi tudomány egyik speciális ága. A legjobb orvos sem elég jó, ha valaki vakleggyógyításban szorit, a legjobb értékes állat megbetegszik, a legjobb állatorvos hívják hozzá. — Nem-e jogosult, hogy a legjobb orvost ápolást hívjuk az anya és gyermek jövőjének egészségének biztosítására?

Azon anyáknak, akik nem tudják behívni a szoptatni, átvégből való táplálásra megajánljuk a Borden's Eagle tejet. A legjobb tej és a legfinomabb cukor tudományosan keverve és készítve. Borden's Eagle teje izmos lábakat és egészséges testet épít fel. Lehetővé teszi, hogy a bébi hízjon, amire szüksége van, hogy normális egészséges legyen. Kitiűnő minősége miatt több mint 65 év óta a legnépszerűbb az orvosok. Az anyák meggyőződnek, hogy a normális, egészséges gyermekek általában a folytonosan fűtötték, ha Eagle tejet a táplálékuk. Ha nem tudja, hogyan kell az Eagle tejet használni, vizsgálja ki a Borden Company-nak a lapunkban levő hirdetéséből a szelvényt és küldje a Borden Company-nak és ők elküldik ingyen önmek az utasításokat, hogyan kell behívni a táplálékot és más fontos magyar nyelvű nyomtatványokat, melyek teljes felvilágosítást nyújtanak önmek, hogyan kell saját magát és behívni ápolni.

Ötvenen el minden léten figyel-mesen ezeket a cikketek és írások meg, hogy a jövőben használhassa.

Allocock's TAPASZ

A világ legjobb "külső" orvossága

HÁTFAJÁS ELLEN
Allocock's Plaster-nél alacsonyabb a hőmérséklet, azaz a gyengébb a HÁTFAJÁS.

OLDALFAJÁS ELLEN
Allocock's Plaster sokkal gyorsabban megszünteti a HÁTFAJÁS, azaz az energiát.

KÖRÖMÖK, HÉRSZ. ÖTENEK
Több éven Allocock's tapaszok használatát követően a körömök megújultak. Gyógyító és megőrző a hosszú hálás ellen.

KÖRÖMÖK A VÁLLBAN
Megerősíti az Allocock's-tapaszot. A vállak fájós izmokat ellen használják.

ALLOCOCK TAPASZ a valódi pórus tapasz! Általános ismert tapasz és kapható a világ minden gyógy-szertárában. Használja mindenféle fájdalom ellen.

SZERETETHAJÓ INDUL UJRA MAGYARORSZÁGBA

Magyarországi hozzátartozóinknak UJBO! küldhetünk csomagokat INGYEN

Amint már jelentette a Magyar Hirlap, a Royal Mail hajózárság készséggel vállalkozott arra, hogy a január 31-én induló ORBITA nevű hajóval ingyen küldje át Magyarországra az amerikai magyarság szeretet-csomagjait.

Emlékezzünk csak vissza: micsoda ujongás fogadta a 3 év előtti szeretethajót Magyarországon

Tegyük meg most is kötelességünket: soha még jobban nem volt rászorulva Magyarországra népe az amerikai szeretet csomagokra, mint most. Éljünk az alkalommal és küldjünk az Orbitával minél több szeretet csomagot.

KÜLDÉSI TUDNIVALÓK:

1. Minden csomag száka, erős vászonba, esetleg megfelelő faládába csomagolandó be, — és egy csomag sem lehet nehezebb 28 fontnál, mindenki küldhet azonban több csomagot is. 2. Főként ruhákat és fehérneműt, akár ujjat, akár viseltet, cipőt, cukrot, kávé és teát küldjünk. Romlandó élelmiszert senki se küldjön. 3. Aki csomagot küld, amint postára teszi azt, írjon azonnal Marcinkó József plébánosnak a mozgalmat kezdeményezőjének (217—3, St. Passaic, N. J.) és közölje vele, hogy mi van az általa küldött csomagban s mennyi annak az értéke. Mellékeljen minden csomag után leveléhez egy dollár kezelési és biztosítási költségre, valamint a csomagoknak Budapestről rendeltetési helyükre való továbbítására fog szolgálni, miután a Royal Mail a csomagokat egyenesen Budapestre szállítja.

A faládás csomagokat pontosan így kell címezni:
(Ide jön a küldő neve, pl.)
From: JOHN BODOKI
31 Grand St., Roseville, Ill.

(Ide jön a címzett neve, pl.)
BODOKI JÁNOSNÉ Asszonynak
Sárospatak, Zemplénmegye
Hungarian Relief Package
ROYAL MAIL COMPANY
Pier 42—New York, N. Y.

Hadd vihessen a szeretet-hajó a szeretet-csomagok tizezreit.

Amerikai Magyarok, küldjünk minél több csomagot.

JÁTÉKBÓL TRAGÉDIA

Megrázó gyermektragédia játszódott le minap este az East Congress Street egyik komor nagy házának basementjében, a házmeister lakásában. Sam Marcom beteg fekiúdt az egyik szobában, miatt a felesége fent az emeleten tisztogatott valahol, két kis gyermeke, a 9 éves Laura és a 6 éves Willie a konyhában játszódtak. Az apróságok "háztartást" játszottak. Laura volt a "mama", s éppen azzal volt elfoglalva, hogy a baba ruhákat mosogatta és terítgette ki, miközben a fiúcska egy karosszékben ült, s pirogatta a "feleségét", hogy mit lustálkodik annyit, stb. mint ahogy azt talán a szüleitől látta. Laurácska ekközben a megszárdott babaruhák kivasalásához tette meg az előkészületeket. A mint a vasalóba parazsat akart a kályhából kikaparni, a ruhája valahogy tüzet fogott és egy pillanat alatt lángra lobbant. A kislány annyira megijedt, hogy meccanni sem tudott. A fiúcska tehetetlen kétségbeesésben torkaskadadtól kezdett síkoltozni. Amikor a lángok már a szerencsétlen gyermek börtét perzelték, a kicsike betántorgott a másik szobába, ahol apja fekiúdt "beteg" (mely valószínűleg "moonshine"-től eredt). A "betegség" minden esetre furcsa természetű lehetett, mert oly mélyen aludt, hogy a boldogtalan apróság és testvérkéje iszonyu sikoltozására még akkor sem ébredt fel, amikor az már az állaga előtt fetrengett. Az utolsó pillanatban rohant be az embernek testvérbátyja, aki valahol kint sepregetett. Ez eloltotta a kislány égő ruháit. De akkorra már az annyira összeégett, hogy a kórházba szállítása közben kiszívódott.

GARAGE

Szakcszerű javítások mérsékelt árak mellett. — Ha kocsijának valami baja van, — hozza be hozzánk, mi díjmentesen megvizsgáljuk.

DELRAY GARAGE
L. KRISTER és TARSÁK
820 CARY ST., CELAR 471

Szeresse be mindenki a szükséges tüzelő anyagot már most, nehogy tures legyen a szenes pincéje.

LEGELŐNYÖSEBBEN VÁSÁROLHAT

Demchák és Szöllösy Coal Co.

8519 SOUTH STREET, DETROIT, MICH.

ITT MINDENFELE TÜZELŐANYAG, ... SZÉN, KOKSZ, FA KAPHATÓ

KULACS GÁSPÁR
Detray legjobb VILLANYSZERELŐJE

8640 DEARBORN AVENUE
Phone Cedar 3128

Kérjen tölem költségvetést, mielőtt bárkit megbíz a bevezetéssel

DROGNÉKIVULI TELEFON ÉS KÉLLÉKÉK KAPHATÓK
Villanyserelést 7 napi lefektetésre elvállalunk.

DELRAY Insurance Agency

15 erős biztosító társaság képviselője, melyek biztosan megvédik ügyfeleit

TÜZ, ÉLET, RAJESZT AU-TOMOBIL, ÜVEG, BETÖRÉS BIZTOSÍTÁS

8005 West Jefferson Avenue
Peninsular Bank Building
CEDAR 278.

EZRÉVEL PUSZTULNAK A MAGYAR GYERMEKEK, MIELŐTT MEGSZÜLETTEK VOLNA

Pc

Budapest, dec.

Az Országos Közegészségügyi Egyesület minap este felolvastott ülést tartott a m. kir. tud. egyetemi közegészségügyi intézet előadásai érdekében. Az ülés tárgya az egyke volt, amelyről Kovács Alajos miniszteri tanácsos és dr. Lovrich József egyetemi tanár tartott előadást.

Kovács Alajos miniszteri tanácsos rendkívül bő statisztikai adatokkal világította meg az egyke kérdését Magyarországon és a külföldön. Magyarország egyes részeiben is lassanként már népszokássá válik az egy-két gyermekes házasság, — fontos, hogy társadalmi akcióit indítsunk végre e veszedelem ellen s hogy törvényhozási intézkedésekben jutalmazzuk a többgyermekes családokat és büntessük azokat, akik a fajfenntartás terén megelégednek hazafiúi kötelességükről.

A házasságok 38 százaléka nem teljesíti nemzetfenntartó kötelességét

Kifejtette Kovács Alajos, hogy aki egy-két gyermeket hoz a világra a házasságon belül, még nem szolgálja a hazát. Két gyermek csak a szülői pótlója és csak a három-négygyermekes átlag gondoskodik a szaporodásról. Ha minden házasságban csak egy-két gyermek születik, akkor huszonöt-harminc év múlva az ország lakossága felére, további huszonöt-harminc év alatt egynekedére és így tovább esikkenne.

Az egyke-rendszer régóta otthonos a városi középosztályban, de ami különösen fontos, felült már fejté a vidéki parasztság körében is. A városi középosztálynál az egyke anyagi, a parasztságnál és munkásságnál erkölcsi kérdés. A háboru előtt nálunk kielégítő és a nyugati államoknál kedvezőbb volt a szaporodási arányszám. A háboru óta azonban

nem tudjuk ezt fentartani. Az állam erkölcsi alapja a házasság, fontos tehát a házasságok termékenységének vizsgálata. Általánosan a születések számát a szülőképes koru nőkhez szokták viszonyítani, helyes azonban, ha a születések számát az egyévenkénti születési valószínűséggel vetjük össze. Nagy befolyással van a házasságok termékenységére a házasságok időtartama. A hosszabb tartamu házasságok a többgyermekesek, ők pótolják az egyke és a nőtlenség által okozott hiányokat. Nálunk a házasságoknak egyharmada meddő, huszonkét-huszonhárom százalékban csak egy-két gyermek születik, ami azt jelenti, hogy nálunk a házasságok harmincyole százaléka nem teljesíti kötelességét oly mértékben, hogy hasznára volna a magyarság érdekeinek. A szaporó házasságok tartják még fenn többé-kevésbé az egyensúlyt, azonban ezek a szaporó házasságok egyre kevesebbek lesznek. Kovács miniszteri tanácsos megvizsgálta a házasságok termékenységét felekezeti és nemzeti szempontból is. Arra az érdekes eredményre jutott, hogy a zsidó házasságok tartama hosszabb, ezek a házasságok gyermekben szaporóbbak, ezzel szemben azonban aránylagosan kisebb a házasságban élő zsidók száma.

Kovács Alajos nagyszámú statisztikai adataiból megemlíti a következőket: 857 magyarországi községben ütötte fel eddig kimutathatóan fejt az egyke. Ezek közül 367 a magyar és majdnem ugyanannyi az oláh. A 367 magyar község közül 107 a római katolikus, 213 a református. A katolikusok szaporodása hasonlíthatatlanul nagyobb és feltűnő a protestáns magyarság stagnálása és fogyása. Banyában ma kevesebb a protestáns, mint száz évvel ezelőtt volt.

Az egyke főszéke Franciaország, nálunk csak egyes részeken tanyázik. Nemrég még harmincemillió magyarról álló nemzetünk és a statisztikai adatok szerint nyolcvan-kilencven esztendő alatt körülbelül a kétezredik évben elértük volna ezt a számot. Ez a reményünk most már nem fog bevalni. Lehetetlené teszi háborus vérvesztésünk közegészségügyi viszonyaink leromlása, aminek következtében a halálozást nem tudjuk kellően leszorítani, végül pedig annak az egészséges belső vándorlási folyamatnak megszünése, ami alatt azt értette az előadó, hogy országunk megőrzéséig a végekről az ország belsejébe vándoroltak a nemzetiségek. Legnagyobb elensége azonban a harmincemillió magyar jövőnek az egyke, ami ellen teljes erővel fel kell vennünk a harcot.

Lovrich tanár fekete listája

Lovrich József egyetemi tanár orvosi szempontból világította meg a kérdést. Beszél azokról a rendkívül káros következményekről, a melyeket a gyermek ellen való védekezés idéz elő az asszonyi testben. Egy hét alatt hat asszonyt hoznak be haldokolva intézetébe, mindegyiknek az a betegsége, hogy védekeztek a terhesség ellen. Az óvszerek kivétel nélkül rosszak és hibásak és az a szándékos sterilizálás, amelyet az asszonyok velük el akarnak érni, utját egyengetik az örökös sterilizációnak, ami ellen már nincs védekezés. Ezzel párhuzamosan halad az a gyermektelenség, amelyet a betegségek hoznak.

Megdöbbentő adatokat sorolt fel azután Lovrich tanár azokról a mérhetetlen pusztításokról, amelyeket a természetellenes beavatkozás idéz elő. Németországban évente kétszázötven- kétszázötven-

KELLEMESEN OTTHONA

FELVIDITJA, FELFRISZITI AZ EMBERT, HA FARADTAN TÉR HAZA A MUNKABÓL.

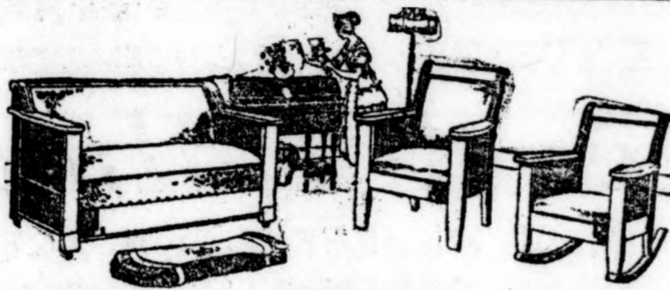
LEGYEN OTTHONA JÓ MELEG, CSINOS, HOGY ÖRÖME TELJEN BENNE

A legjobb gyártmányú és legfinomabb kályhák vannak raktáron OLCÓS ÁRAK mellett.

Ne szenvedjen a hidegtől a télen.

Jöjjen be hozzánk és válassza ki az Önnek megfelelő kályhát.

Ebédli, háló és front szoba berendezések nagy választékban. — Szőnyegek, álló és asztali lámpák, stb.

JÖJJÖN BE HOZZÁNK, NÉZZE MEG RAKTÁRUNKAT. — SZIVÉSEN ÁLLUNK RENDELKEZÉSÉRE. HITELKÉPES EGÉNEKNEK számlát nyitunk.

GUNSBERG BROS.

8015 W. JEFFERSON AVE. DETROIT, MICH.

EGY SVÁJCI HÖLGY A MAI TÖRÖK HÁREMRŐL

Egy svájci és Svájcban ismert hölgy, Elisabeth Hutter, Konstantinápolyban járt mostanában és hazatérve, beszámolt egy svájci lapban az ottani viszonyokról, így természetesen a háremről is. Beszámolóját azzal kezdi, hogy a hárem a török háznak azt a részét jelenti, amely az asszonyok tartózkodási helyét szolgálja, ellentétben a szelamlíkkal, a háznak azokkal a helyiségeivel, amelyekben a háziur fogadja a vendégeit. Minél gazdagabb a török férfi, annál nagyobb luxussal veszi körül az asszonyát. Az előkelő török házában a ház fele rendszerint az asszonyé, a női rokonoké és a női személyzeté. Majdnem minden háremben van egy zongora, sőt a gazdagabb konakokban itt-ott még külön zeneterem is van. Egyetlen előkelő török házában sem hiányzik a fürdő, amelyet hamamnak neveznek. A padló mindenütt kifüggesztéssel tisztítják.

Rossz "frank" szokásnak tartják keleti népeknél, hogy a poros utcái cipőkkel a lakóhelyiségekbe lépjen az ember. A Korán négy törvényes asszonytartást engedélyez meg a muszlimnak. Teljesen hibás azonban az a főtéves, hogy a török férfinek rendszerint négy asszonya van és éppoly téves az a hiedelem, hogy mindezek egy házában laknak és együttesen teszik ki a hárem lakosságát.

A török férfinek rendszerint csak egy jogszertintí hitvese van. Legelső oka ennek a pénz. Az ottan szokás és erkölcs ugyanis megköveteli a hívő töröktől, aki megengedi magának a több asszonytartás luxusát, hogy az minden tekintetben egyrangúan lássa el őket. Ha például az egyik asszonynak van egy háza és hozzártartozó személyzete, akkor az az erkölcsi kötelesség hárral a háziurra, hogy második asszonynak is az elsőéhez hasonló nagyságu házat és személyzet tartson. Ma azonban már csak igen kevés török ember van abban a helyzetben, hogy ezt a luxust megengedhesse magának. Ezzel szemben egyre gyakoribb ma már az olyan eljegyzés, amelynél az asszony kiköti, hogy életében több asszonyt nem vehet feleségül a férje. De van egy más oka is, amiért ma már a török ember egyre sürribben csak egy

VILMOS CSÁSZÁR A "RAGYOGÓ EMBER"

Nemrég egy újságíró járt Vilmos császárnál Dobornában látogatásáról a következő sorokban számolt be: — Ragyogó ember állott előttem. Múltóságos, szellemes, egy atlétának a testi ereje és egy szerzetesnek szellemi frissége. Gyorsabban lép, mint legfiatalabb adjuváns. Nála huszonöt évvel fiatalabb embekekkel együtt kitünő iramban vág fát. Egy másik német császár, V. Károly, azzal a hábavaló fáradozással töltötte el önkéntes száműzetésének napjait, hogy két különböző járásu órárt egy időben való útesre kényeszeriten. — O, — kiáltott föl végül szomorúan — hogyan egyenlíthetem ki különböző fajú alattvalóm ellentétét, ha nem bírok két órárt, közös járással kényeszeríteni. — A doornai száműzött élete semmiestere sem ilyen egyhangu.

Több újságot olvas, mint egy lapszerkesztő. Több könyvet dolgoz fel, mint a legszerényebb kritikus. Érdeklődése kiterjed az egész világra. Figyelmét leköti az erőszet és kértészet. Parkja mintakép lett az egész környék számára. Rózsakertjének nyáron esodájára jártak, veteményes kertjében hatalmas kelkáposzta-fejek díszeltek és gyümölcsfáit a legkitünőbb állapotba hozta.

Apagyilkos 17 éves fiu

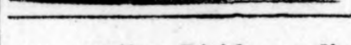
Miskolcra jelentik: Majoros Lajos dövényi földművest 17 éves fia vasruddal úgy fejbévágta, hogy az rövid szenvedés után meghalt. A gyilkos fiú a csendőrség letartóztatva. Valamásában elmondta, hogy apját azért ütötte agyon, mert állandóan részegeskedett, anyjával és testvéreivel kegyetlenül bánt. A napokban is részegen jött haza hajnalban, ekkor tovább nem tudta tartóztatni magát s amikor apját lefeküdt, kiküldte a szobából testvérét és egy vasruddal fejbévágta apját.

CUNARD ANCHOR

A MAGYAR KORMÁNY ÁLTAL ENGEDÉLYEZETT HAJÓTÁRSASÁG

5638 MAGYAR

Jöhet ki Amerikába. — A Cunard Társaság legújorszában hozza ki rokonait, Cunard hajókkal ellátott kivándorlóknak nem kell várniuk, mert majdnem minden nap indul egy Cunard hajó Amerikába. Kiváló szervezettünk által a kivándorlókat Magyarországon saját hivatalunkkal által kísértjük a határhoz, ez által megóvjuk minden bajtól és gondtól. Ez a szolgálat ingyenes. Kiváló szervezettünk által átutalásaink Magyarországra, fizetendő bármely magyar postatakarékpénztár után. További felvilágosításért forduljon a legközelebbi hajóügynökséghez.

ezet, magában Párisban pedig évenként ötven ezer, ilyen eset fordul elő. A magyar szülőházakban negyven százaléka, vagyis tizenötezer szüléssel szemben hater az oroszoknál. Egyéb okok az oroszoknál megakadályozott szülést. Maga ez az egy tény el tud pusztítani nemzetet és államot.

Franciaországban már erőlyes intézkedéseket hoznak a pusztulás ellen. Megalkották ott az anyasági törvényt, mely állami segítségben részesít minden családnapas szomszomszonszont. Tizenegymilliót irányzott elő e célra a francia állam. Külön gondoskodik ez a törvény a háromnál többgyermekes családokról és ötszáz frank évi jutalomban részesíti az ötgyermekes családokat. Törvényjavaslatot terjesztettek továbbá elő, amely azt javasolja, hogy évi harminc frank adót fizessen minden gyermektelen férfi. Ily módon ötszázmillió frank jövedelemre tenne szert az állam. A németek anyasági törvénye még sokkal liberálisabb: minden német anyának joga van a segítségre. Nálunk a Stefánia Országos Anya- és Csecsemővédő Társaság gondoskodik

ESŐ ÉS HALÁL

A Deutsche Medizinische Wochenschriftnek egyik legutóbbi száma közlésezi a német népepedési mozgalmakat az 1922. esztendő harmadik énegyedében. Az adatok szerint ezen az idel nyáron a halálozás feltűnően csökkent. Valóságos rekordját érte el az alacsony nívónak és magyarázatul az adatokat közléte dr. Roesele az ide nyár időjárásával foglalkozik. 1922 nyarának igen kedvező volt az időjárása Ismét behibonyult az idén az a régóta ismert tapasztalati tény, hogy hívós és nedves nyarak nem kedveznek a ragályoknak. Különösen csökkent a halálozás a tüdőgyulladás és a tüdővész betegségekben. Egyéb okok az esztendőben ebből az évből nem különlegesen német, hanem általános nemzetközi jelenség. A többi nyugati államok, így az angol és svájci nagyvárosok még a német statisztikánál is jobb eredményeket mutatnak. Ezekkel az adatokkal szemben azonban ott van Németországban is éppoly mint nálunk, a születési arányszámok eszkénese.

KÉZIGRÁNÁTOT TALÁLTAK A BUCKINGHAM-PALOTÁBAN

Londonból táviratozzák: Tegnap az angol király lakta Buckingham-palotának egyik istállójában kézigránáttra akadtak, amely azonban oly állapotban volt, hogy aligha lehetett volna robbantani vele. Ugy látszik hogy nem merénylőtről van szó, hanem inkább éretlen tréfáról.

— 140 —

XIII. FEJEZET.

A kit a kigyó nem fog

Amaz kalandor főnökök, kik mikor Rákóczy a lengyel határon belépett, még mindjárt Beszkeknél csatlakoztak hozzá, legelőbbre vitte Ocskay László brigadéros uram, aki az ünnepezt hősök közé küzdő küzdötte fel magát. Sok labancvérbe került.

Vitézségének hire legendák alakjában járt az országban, ép úgy, mint később a Vak Bottyáné vagy a Bezerédi Imréé, akit nem fogott a kard éle, mert talizánt vi-selt az övé; egy lapos, kerekded lemezt e hátulról-előlről egyforma kabalisztikus mondattal: "Sator Arepo tente Opera Rotas."

De mind e dicsőségkoszoruzta kuruc ve-zekréknél népszerűbb volt Magday István: katonáknak kedvence, népdaloknak tárgya — Bottyán hadának szem-fénye.

— 137 —

séges volt az ékszerekre, Bercesényi az elősott kincseknek csak a felét találta meg. A többit ellopták.

— Ah!
— Borzasztó dühre lobbant. Engem rögtön elfogtak, pedig Isten a tanum, olyan ártatlan vagyok benne mint a ma született gyermek. Oh, ösém, mennyit szenvedtem én a börtönben! Nem az éhség, nem a tortúra, hanem a gyalázat miatt. Vallattak, ki-noztak: kinek árultam el a kincs hollétét? Váltig mondtam, ártatlan vagyok, de nem hitték. S én magam sem tudom fölfogni, hogyan történhetett.

— És hová ástátok el az ékszereket? — unszoló Laci remegő hangon.
— A fejedelemnek volt egy lakatlan szerény háza Gyula-Fehérvártól, melyet még az apja építtetett ott egy öreg tisztartója számára, abba ástuk el a nagy rézűsöt.
— Szent Isten! — kiáltá Laci és a térdei megrogytak, mialat halántékaihoz kapott, érthetetlen szavakat motyogva.
— Akartál talán mondani valamit, kedves öcsém?
Laci rábámult megüvesedett szemével, habozott egy pillanatig, valami láthatatlan szellem mintha azt suttogta volna neki: "Vallj be mindent!" — de a fekete kutya, mely ott settenkedett a lábai alatt, közbévakkantott s elzavarta a jó szándékát.

NORTH GERMAN LLOYD
duplasavari gőzhajó
Magyarországra
kabinban vagy 3 osztályban New Yorkból — Brémenbe. A hajók minden második szerdán indulnak Kiváló berendezett harmadosztályú kabinok Fényes konyha. Zárt, kényelmes kabinok, 2, 4 és 6 személyesek.
Részletes felvilágosításért forduljon a helyi ügynökséghez vagy
NORTH GERMAN LLOYD
14-16 Pearl St., New York

POLACHEK ZOLTÁN
főmérnök, bejegyzett szabá-dalmi ügyvéd személyes segítségben részesít minden magyar feltalálót. Kérjen ingyenes patent szabályokat, ha van **TALÁLMANYA** vagy ha **SZABADALMAK** érdekelnek.
MANUFACTURERS PATENT CO.
100 FIFTH AVE. NEW YORK

EUROPÁBA
RED STAR LINE
Plymouth, Cherbourg, Antwerpen, Lapeled Jan. 13. Samland febr. 17. Zealand febr. 3. Lapeled febr. 24
AMERICAN LINE
New York, Plymouth, Cherbourg és Hamburg
(Ujjonnan berendezett 3-ik oszt.)
"Manchuria" febr. 19
"Mongolia" jan. 18
"Minnehaha" jan. 25
WHITE STAR LINE
New York, Cherbourg, Southampton
Majestic march. 10, marc. 31. Apr. 21
(A világ legnagyobb hajója)
Olympic jan. 29, febr. 10, apr. 7.
Homeric apr. 14, may 6, may 28
16 ételek, csukott szobák. Kedvezményes díjazások barátnai és rokoni részére kik Amerikába jönnek
Teljeskörű a helyi ügynökségnél vagy a detroiti irodában
Passenger Department
Majestic Bldg., Detroit, Mich.

Kishirdetek

A MAGYAR HIRLAP PÉLDÁNYOKNÁL A KÖVETKEZŐ HELYEKEN KAPJÁK:

- HATÓK:**
 Detroitban, (Down Town)
DUNN NEWS CO., Shelby és
 Michigan Ave. sarkán.
METROPOLITAN NEWS CO.
 Woodward Ave. és Michigan
 Ave. sarkán.
TILLEY ANTAL gyógyszer-
 tárbán, 175 Victor Avenue,
 Highland Park, Mich.

MUNKÁT NYER — NŐ

Gyakorlati leány vagy asszony általános házimunkára felvételt. Villany mosógép, külön szoba, \$15 hetenként. Mrs. S. L. Harrison, 1494 Edison Ave., Hemlock 6582.

MUNKÁT KERES — NŐ

Óráshozól most érkezett leány keres alkalmazást mint háztartási intelligens magyar családnál. Ajánlatokat a Magyar Hírlap kiadóhivatala, 8007 W. Jefferson Ave. továbbít. Jan 12, 16

MUNKÁT NYER — FÉRFI

Szakács keresetkelt. Jelentkezni a restauránsban, 8038 West Fort Street. Jan 9, 12

PÁR SZÁZ CSALÁDOT

Keresünk, kik a cukorrépa kezelést értik. Ez éven \$23 fizetünk akoronként, ingyen lakás. Utiköltséget mi fizetjük. Ha jó helyet akar irjon azonnal.

Irja meg mennyi gyakorlata van és hányan fognak dolgozni.

Irjon
HENRY SMETANA
cimre
OWOSSO SUGAR COMPANY,
Owosso, Michigan.
Jan. 12, 16.

Sághy és Lada

832 SOUTH WEST END AVENUE
Telefon Cedar 0425.

ELADÓ HAZAK 300 dollár lefizetéstől feljebb.
Vannak több üzleteink mindenféle minőségű. Biztosítunk házat, butort és ablakot. **VEZÜNK ÉS ELADUNK KONTRAKTOKAT**

ELARUSITO

Az Egyesült Államok egyik legnagyobb intézete keres Detroit részére két magyarul és angolul beszélő elárusítót. Nem real estate vagy "madról-holnapra" való propozíció. Állandó, megbízható férfiak jelentkezzenek. Room 409 Congress Bldg.

"Firemen" gyakorlatok

Roney Stokereknél kerestetnek. 12 óra, 7 nap. Jelentkezni a Union Salt Co.-nál, Addison Road. E. 65 St. & N. Y. C. R. R., Cleveland, O. Jan. 12, 16.

KIADÓ

Ujjonnan berendezett szobák férfiak részére gőzfűtéssel, gáz és villanyvilágítással, jó házközzel és mosással kiadó, 812 West End Ave. Jan 12, 16.

ELADÓ

Két borbélyzék és egyéb borbély felszerelések, valamint 3 szoba berendezés olcsón eladó. Jöjjenek néznie meg, Tony Osso, 8021 Vandarbilt Ave. Jan 5, 9, 12, 16, 19, 23, 26.

Magyarországból importált kiemelt madarak eladó, 539 S. Wabasha, Mr. Joe Vajda. Jan 9, 12

120 akor Gladwin countyban, elsőrendű föld, 80 akor termőföld és 40 akor erdő és legelő. Nagyszőrű kék magyar családnak, Detroiti házat részlettelosztásra elfogadjunk. Ára nagyon mérsékelt. Bővebb felvilágosítást végezt irjon Mr. Charles Shaffnernek, c/o Owosso Sugar Company, Owosso, Mich. Jan 12, 16.

500 házuk van, Akar házat venni. Keressen fel engem. Nagyszőrű oleaságokat fog nálam találni. Telefonáljon Cedar 0555, vagy személyesen 573 S. Artillery Ave., közel a West Jeffersonhoz.

Eladó egy 2 családos modern ház, 70 dollár rentet hoz, sarok épület. Ára \$6800, lefizetés \$1500.

Egy 5 szobás szép modern ház a Dearborn Avenue, eladó. Ára \$5000 lefizetés \$1500.

Egy nagy szép sarok téglapületekkel a Dearbornon nagyon olcsón eladó. A vételhez \$3000 kell. Több új ház 4-5 szobásak, 3-400 dollárral megvehetőek. Magyar Testvérek, 9157 Melville Ave, telefon Cedar 2292-W.

Az ostoba Wilson

— REGÉNY —

Tom egyszerre gazdag és független ember lett. Rendezte az ügyét az ültetvényessé, aki visszaadta Romanának a szabadságát, elküldötte az erről szóló iratot Wilsonnak, s aztán a következő táviratot küldte a nagynénjének, Prattnének.

"Az újságban olvastam a borzasztó hírt; annyira megrendített, hogy még most is alig oszudtam fel a nagy meglepetéstől. Holnap hazamegyek a gőzhajóval. Kérem legyen erőteljes addig is, míg hazatérek."

Mikor Wilson a végzetes éjszakán a halottasházba ment s Prattnével meg a többi jelenlevővel elmondatta, hogy ki mit tud, — mint polgármester hivatalos hatalmával fogva elrendelte, hogy semmihez ne nyuljanak, hanem hagyjanak mindent úgy, amint van, míg a jegyzőkönyvet el nem készíttik. A szobából mindenkit kiűzött, s csak az ikrekkel maradt benn. Csakhamar megkezdte a vizsgálatot, csakhamar megtalálták a tört is. Wilson azonnal észrevette, hogy a törnek a nyelén véres ujjak nyoma látszik. Az ikrek ugyanis, amint bejtek a kivánsiak a szobába, azonnal felszították őket, hogy nézzék meg a kezeiket és ruháikat, — s a kivánsiak közül senki, sőt még maga Wilson se látott rajtuk egy csöpp vért se. Lehetéges tehát, hogy az ikrek igazat beszéltek, mikor azt mondták, hogy csak a segélykiáltásra siettek be a házba, s hogy a bírő akkor már halott volt. — Wilson megint a titokzatos leányra gondolt, akit egyszer Tom Driscoll szobájában látott. De ilyen borzalmas gyilkosságok mégse lehetett elképzelni egy leánytól. Semmi esetre sem ártana, ha Tom Driscoll szobáját gondosan kikutatná. A halottkémelés után Wilson indítványára egy kis történt. Az ajtó erőszakos feltörték, de semmi gyanús dolgot sem találtak a szobában.

A halottkémnek az volt a véleménye, hogy a gyilkosságok Luigi követte el, s hogy a gyilkosságban Angelo segédkezett neki. Az esküdtsek vád alá helyezte Luigi szándékos gyilkosság, s Angolt a gyilkosságban való részesség miatt. Ezután az ikreket vizsgálati fogságba helyezték s a kerület börtönbe szállították őket, ahol be kellett várniok a nyilvános tárgyalás idejéig.

— Ez a lenyomat egyik iker újjáról sem származik! Nyilvánvaló volt tehát, hogy más személy szerepel a dologban, aki szándékosan vagy kényszerítésből követte el a gyilkosságot.

De vajon kicsoda? Meg kell próbálnia, hogy ezt kifürkésze. A vasszekegny nem törték fel; a bezárt szekrényben háromezer dollár volt. Tehát nem rablói gyilkosságok követték el, hanem bosszúból gyilkolták meg Driscoll bírót. Pedig Driscollnak e világon senki sem volt az ellensége. Luigi volt az egyetlen ember, aki haragudhatott rá.

Wilson gondosan lerajzolta a tör nyelén lévő véres ujjlenyomatot, s összehasonlította azokkal az ujjlenyomatokkal, amelyeket tizenöt vagy tizenhármat óta gyűjtött. Mind összehasonlította és átvizsgálta, de egy sem egyezett a tör nyelén levő ujjlenyomattal.

Az a körülmény, hogy az elveszett tör a gyilkosság színhelyén került meg, Wilson különösen nyugalmasította. Alig egy héttel ezelőtt támadt az a véleménye, hogy Luiginak csakugyan volt ilyen töre, s hogy ez még most is a birtokában van, noha azt mondja, hogy ezt a tört ellopták tőle.

— Ha a gyilkos minden újjáról volna lenyomat, — gondolta magában Wilson, — akkor persze rendben volna a dolog. De hogy ez az ujjlenyomat nem vall az ikrek egyike sem, az minden kétségen felül áll.

Hogy Tomra gyanakodjék, az észbe se jutott Wilsonnak, mert először is Tom őserinte nem olyan ember volt, mint a ki valakit meg tudott volna gyilkolni, mert ehhez nem volt elég lelkiereje, — másodsor pedig, ha elkötvetett volna is egy gyilkosságot, aligha ölte volna meg akkor is éppen a legközelebbi rokonát és jötevőjét, aki őt rendkívül szerette. Harmadszor pedig nem is állott érdekében Tomnak ez a gyilkosság, mert amíg a nagybátyja élt, addig Tomnak nem volt semmi gondja s bizton remélhette, hogy a késztendő új végrendeletben megint csak ő lesz a nagybátyja egyetlen örököse. Ez a lehetőség pedig most már ki volt zárva, mert ime a nagybácsi időközben meghalt. Természetesen kiderült most, hogy az új végrendelet már készen volt, de az örökös arról még bizonyosan nem tudott semmit, mert amilyen feleség ember, bizonyosan eldicskedett volna vele már mindenkinek. Különbösen is a gyilkosság elkövetésének idején Tom St. Louisban volt, s a hírt csak az újságból tudta meg, amint ezt a nagynénjének küldött távirat is bizonyítja.

Az ikrek el voltak veszve, ha csak ki nem derül, hogy

hivatals hatalmával fogva elrendelte, hogy semmihez ne nyuljanak, hanem hagyjanak mindent úgy, amint van, míg a jegyzőkönyvet el nem készíttik. A szobából mindenkit kiűzött, s csak az ikrekkel maradt benn. Csakhamar megkezdte a vizsgálatot, csakhamar megtalálták a tört is. Wilson azonnal észrevette, hogy a törnek a nyelén véres ujjak nyoma látszik. Az ikrek ugyanis, amint bejtek a kivánsiak a szobába, azonnal felszították őket, hogy nézzék meg a kezeiket és ruháikat, — s a kivánsiak közül senki, sőt még maga Wilson se látott rajtuk egy csöpp vért se. Lehetéges tehát, hogy az ikrek igazat beszéltek, mikor azt mondták, hogy csak a segélykiáltásra siettek be a házba, s hogy a bírő akkor már halott volt. — Wilson megint a titokzatos leányra gondolt, akit egyszer Tom Driscoll szobájában látott. De ilyen borzalmas gyilkosságok mégse lehetett elképzelni egy leánytól. Semmi esetre sem ártana, ha Tom Driscoll szobáját gondosan kikutatná. A halottkémelés után Wilson indítványára egy kis történt. Az ajtó erőszakos feltörték, de semmi gyanús dolgot sem találtak a szobában.

A halottkémnek az volt a véleménye, hogy a gyilkosságok Luigi követte el, s hogy a gyilkosságban Angelo segédkezett neki. Az esküdtsek vád alá helyezte Luigi szándékos gyilkosság, s Angolt a gyilkosságban való részesség miatt. Ezután az ikreket vizsgálati fogságba helyezték s a kerület börtönbe szállították őket, ahol be kellett várniok a nyilvános tárgyalás idejéig.

— Ez a lenyomat egyik iker újjáról sem származik! Nyilvánvaló volt tehát, hogy más személy szerepel a dologban, aki szándékosan vagy kényszerítésből követte el a gyilkosságot.

De vajon kicsoda? Meg kell próbálnia, hogy ezt kifürkésze. A vasszekegny nem törték fel; a bezárt szekrényben háromezer dollár volt. Tehát nem rablói gyilkosságok követték el, hanem bosszúból gyilkolták meg Driscoll bírót. Pedig Driscollnak e világon senki sem volt az ellensége. Luigi volt az egyetlen ember, aki haragudhatott rá.

Wilson gondosan lerajzolta a tör nyelén lévő véres ujjlenyomatot, s összehasonlította azokkal az ujjlenyomatokkal, amelyeket tizenöt vagy tizenhármat óta gyűjtött. Mind összehasonlította és átvizsgálta, de egy sem egyezett a tör nyelén levő ujjlenyomattal.

Az a körülmény, hogy az elveszett tör a gyilkosság színhelyén került meg, Wilson különösen nyugalmasította. Alig egy héttel ezelőtt támadt az a véleménye, hogy Luiginak csakugyan volt ilyen töre, s hogy ez még most is a birtokában van, noha azt mondja, hogy ezt a tört ellopták tőle.

— Ha a gyilkos minden újjáról volna lenyomat, — gondolta magában Wilson, — akkor persze rendben volna a dolog. De hogy ez az ujjlenyomat nem vall az ikrek egyike sem, az minden kétségen felül áll.

Hogy Tomra gyanakodjék, az észbe se jutott Wilsonnak, mert először is Tom őserinte nem olyan ember volt, mint a ki valakit meg tudott volna gyilkolni, mert ehhez nem volt elég lelkiereje, — másodsor pedig, ha elkötvetett volna is egy gyilkosságot, aligha ölte volna meg akkor is éppen a legközelebbi rokonát és jötevőjét, aki őt rendkívül szerette. Harmadszor pedig nem is állott érdekében Tomnak ez a gyilkosság, mert amíg a nagybátyja élt, addig Tomnak nem volt semmi gondja s bizton remélhette, hogy a késztendő új végrendeletben megint csak ő lesz a nagybátyja egyetlen örököse. Ez a lehetőség pedig most már ki volt zárva, mert ime a nagybácsi időközben meghalt. Természetesen kiderült most, hogy az új végrendelet már készen volt, de az örökös arról még bizonyosan nem tudott semmit, mert amilyen feleség ember, bizonyosan eldicskedett volna vele már mindenkinek. Különbösen is a gyilkosság elkövetésének idején Tom St. Louisban volt, s a hírt csak az újságból tudta meg, amint ezt a nagynénjének küldött távirat is bizonyítja.

Az ikrek el voltak veszve, ha csak ki nem derül, hogy

hivatals hatalmával fogva elrendelte, hogy semmihez ne nyuljanak, hanem hagyjanak mindent úgy, amint van, míg a jegyzőkönyvet el nem készíttik. A szobából mindenkit kiűzött, s csak az ikrekkel maradt benn. Csakhamar megkezdte a vizsgálatot, csakhamar megtalálták a tört is. Wilson azonnal észrevette, hogy a törnek a nyelén véres ujjak nyoma látszik. Az ikrek ugyanis, amint bejtek a kivánsiak a szobába, azonnal felszították őket, hogy nézzék meg a kezeiket és ruháikat, — s a kivánsiak közül senki, sőt még maga Wilson se látott rajtuk egy csöpp vért se. Lehetéges tehát, hogy az ikrek igazat beszéltek, mikor azt mondták, hogy csak a segélykiáltásra siettek be a házba, s hogy a bírő akkor már halott volt. — Wilson megint a titokzatos leányra gondolt, akit egyszer Tom Driscoll szobájában látott. De ilyen borzalmas gyilkosságok mégse lehetett elképzelni egy leánytól. Semmi esetre sem ártana, ha Tom Driscoll szobáját gondosan kikutatná. A halottkémelés után Wilson indítványára egy kis történt. Az ajtó erőszakos feltörték, de semmi gyanús dolgot sem találtak a szobában.

A halottkémnek az volt a véleménye, hogy a gyilkosságok Luigi követte el, s hogy a gyilkosságban Angelo segédkezett neki. Az esküdtsek vád alá helyezte Luigi szándékos gyilkosság, s Angolt a gyilkosságban való részesség miatt. Ezután az ikreket vizsgálati fogságba helyezték s a kerület börtönbe szállították őket, ahol be kellett várniok a nyilvános tárgyalás idejéig.

— Ez a lenyomat egyik iker újjáról sem származik! Nyilvánvaló volt tehát, hogy más személy szerepel a dologban, aki szándékosan vagy kényszerítésből követte el a gyilkosságot.

De vajon kicsoda? Meg kell próbálnia, hogy ezt kifürkésze. A vasszekegny nem törték fel; a bezárt szekrényben háromezer dollár volt. Tehát nem rablói gyilkosságok követték el, hanem bosszúból gyilkolták meg Driscoll bírót. Pedig Driscollnak e világon senki sem volt az ellensége. Luigi volt az egyetlen ember, aki haragudhatott rá.

Wilson gondosan lerajzolta a tör nyelén lévő véres ujjlenyomatot, s összehasonlította azokkal az ujjlenyomatokkal, amelyeket tizenöt vagy tizenhármat óta gyűjtött. Mind összehasonlította és átvizsgálta, de egy sem egyezett a tör nyelén levő ujjlenyomattal.

Az a körülmény, hogy az elveszett tör a gyilkosság színhelyén került meg, Wilson különösen nyugalmasította. Alig egy héttel ezelőtt támadt az a véleménye, hogy Luiginak csakugyan volt ilyen töre, s hogy ez még most is a birtokában van, noha azt mondja, hogy ezt a tört ellopták tőle.

— Ha a gyilkos minden újjáról volna lenyomat, — gondolta magában Wilson, — akkor persze rendben volna a dolog. De hogy ez az ujjlenyomat nem vall az ikrek egyike sem, az minden kétségen felül áll.

KISS és FIA

UJJÁÉPÍTETT ÉS MEGNAGYOBBITOTT HUSCSARNOKA MEGNYILT.

Értesítjük nagyrabecsült vendőinket és az összmagyarságot, hogy vágóhídnak és húsfeldolgozó telepünk elkészült és üzembe helyeztük.

Modern gépekkel felszerelt műhelyeinkben, SZALÁMIT, KOLBÁSZT, VIRS-LIT és egyéb hentesáru gyártunk.

FÜSTÖLT HUSOK, SONKÁK, SZALONNÁK, DISZNÓZSIR, hazai módra izletes minőségben készülnek.

HUSCSARNOKUNKBAN mindent a legjobb minőségben és legújantósbabb árban bevásárolhat, kicsinyben vagy nagyban.

PERZSELT SERTÉSEK EGÉSZBEN ÉS FÉLBE KAPHATÓK

A MEGNYITÁS EMLÉKÉRE A VÁSÁRLÓKÖZSÉG KÖZÖTT KISORSOLT DISZES ÉS ÉRTEKES TÁRGYAKAT A KÖVETKEZŐ SZÁMOK NYERTÉK:

Az 1-ső díjat nyerte az 1222. szám	A 8-ik díjat nyerte a 195. szám
A 2-ik díjat nyert az 1759. szám	A 9-ik díjat nyerte a 78. szám
A 3-ik díjat nyerte a 835. szám	A 10-ik díjat nyerte az 1256. szám
A 4-ik díjat nyerte a 149. szám	A 11-ik díjat nyerte a 736. szám
Az 5-ik díjat nyerte a 952. szám	A 12-ik díjat nyerte a 328. szám
A 6-ik díjat nyerte a 999. szám	A 13-ik díjat nyerte a 145. szám
A 7-ik díjat nyerte a 701. szám	
- A nyertő számok tulajdonosai az értékes emléktárgyakat a cég üzletében nyomban átvehetik.

Elsőrendű leveshús fontja 14c	Nyári szalámi, fontja 32c
Szegyhús, fontja 8c	Elsőrendű zsir, fontja 18c
Füstölt sódar, fontja 14c	Disznókaraj, pörzsölt, fontja 19c
Friss pörzsölt sódar, fontja 15c	FRISS HAJ FONTJA PÉNTKEKEN ÉS SZOMBATON 11 és fél cent
Szafaládé, fontja 20c	Zsírnak való friss szalonna fontja 12c
Virsli, fontja 20c	Friss hajú fontja 12c
Parizer, fontja 20c	Boston Butts, fontja 17c
Dizsmóság, fontja 20c	
Májhas hurka, fontja 13c	

KERESÉK FEL MODERNÜL BERENDEZETT, TISZTÁN TARTOTT ÜZLETÜNKET ÉS VEGYE IGÉNYBE PONTOS ÉS FIGYELMES KISZOLGÁLÁSUNKAT

KISS és FIA

8301 WEST JEFFERSON AVENUE, — DETROIT, MICHIGAN.

HÁZASSÁG

Egy 52 éves ügyes farmer keres egy jóvával gazdasszonyt 25 évtől 45 évig. Győr, Sopron, Veszprém megyék előnyben részesülnek. Megegyezés levélleg vagy személyesen. Kalandornak kíméljenek. Cím: Kozma István, R. F. D. R. 1, Box 118, Willes Mich. Jan 9, 12

DR. GEO. H. MYERS
FOGORVOS
8101 W. JEFFERSON AVE.
Detroit, Mich. — Cedar 492
Fogak plombálását, fogorjavítását és foghúzását különösen áron vállal el.

Eladó házak

2 családos téglaház, olcsó.
7 szobás ház a Thaddeus Street-en, modern minden tekintetben.
5 szobás ház, fél pince, üres, azonnal belfoglalható.
Szálloda 18 berendezett szobával, méltányos áron megvehető.

Eladó üzletek

Butcher és fűszer üzlet, igen jó helyen.
Fűszer üzlet és Pool room méltányos áron eladó.

KERESÜNK

vételre néhány egy és két családos házat.

BIZTOSÍTÁST IRUNK.

KÖZLEKEDÉSI ÜGYEK.

SZERDAHELY ÉS OSKO

630 CARY STREET
Telefon Cedar 3872.

Bolla és Fia

BANKÁROK
INGATLANFORGALMI IRODAJÁBAN
7932 West Jefferson
Bolla Building.
Telefon Cedar 838.

ELADÓ HAZAK

Egy jó 6 szobás ház, szép utcában, a Fort St.-en túl, fűrés és toalett, \$4650. Előnyös feltételekkel megvehető.
2 családos ház a Crawford Avenue, Ára \$6300, lefizetés \$1500.
Egy szép 5 szobás ház, közel a Jeffersonhoz, 43200, 800 dollár lefizetéssel megvehető.

9 szobás modern ház a Rosier Avenue, Ára \$5400. Lefizetés megegyezés szerint.
5 szobás ház, jó esendes utcán. Ára \$3500. Lefizetés \$1000.

A fent nevezetteknek kívül vannak házaink Delrayban, mindenben minden utcában, tehát ha házat akar venni, tessék felkeresni irodánkat.

ELADÓ FARMOK

88 akeros farm, 19 mérföldnyire City Halltól, elsőrendű épületekkel ellátva, kitűnően felszerelve a mi a gazdaságot illeti. Van 30, 16, 14 fejű tehén, 1 bika, 2 üsző, szép sertés állomány, igen sok baromfi. Takarmány, 40 tonna szén, vagy 300 bushel zab, árpa, kukorica és sok minden más. — Szerszámok, traktor, aratógép, kaszalógép, szénarató, veid és gyújtó gépek. Szóval minden, a mi a gazdaságot illeti. **ELADÓ VAGY BERBE ADÓ.** Tudakozódní lehet a fenti címen. Ára \$26,000.

Eladó vagy bére adó. Tudakozódní lehet a fenti címen. Ára \$2700.

Egy 40 akeros farm, Bedex, Mich. Teljes felszereléssel. Ára \$6000. Cseréj jó detroit-i házáért is.

Egy 30 akeros farm, Carsonville, Mich., 3 szobás ház 36 istálló, szép gyümölcsös. Ára \$2000. Csakidő eljönni az irodánkba. Ára \$15,000.

Akar egy 52 akeros farmot kőszárával és vízvezetékkel felszereléssel. Csakidő detroit-i házáért is, Ára \$12,000.

Vannak 5 akeros és 10 akeros farmjaink nem messze Detroittól.

Ha önnök szándéka van, bármily nagyra való farmot venni, úgy tessék eljönni az irodánkba és megbeszélhetjük pontosan a dolgot.

Vannak 5 akeros és 10 akeros farmjaink nem messze Detroittól.

Ha önnök szándéka van, bármily nagyra való farmot venni, úgy tessék eljönni az irodánkba és megbeszélhetjük pontosan a dolgot.

Bolla és Fia

BANKÁROK
7932 W. JEFFERSON AVE.
AHOL TISZTESSÉGESEN KISZOLGÁLJAK

másnak is van köze a gyilkossághoz. Wilson az ügyeket teljesen reménytelennek tartotta. Wilson gondolatokba mélyedve járt-kelt egész nap, s éjjel sem tudott aludni, annyit gondolkodott, de nem jutott semmi eredményre. Valahányszor ismeretlen néval találkozott az utcán, valami árgy alatt mindannyiszor lenyomatot szerzett az ujjairól. De mindannyiszor sóhajta be kellett vallania, hogy ez a lenyomat a tör nyelén lévő véres lenyomattal sehogyan sem egyezik.

Végre megkérdezte Tomot is, hogy ki lehetett az a titokzatos leány; de Tom nagyon határozottan mondotta, hogy nem is látott soha olyan ruhába öltözött leányt, mint amiről Wilson beszél. Elismerete, hogy a szobája ajtaját gyakran nyitva felejtette, s hogy a családok sem sokat törődtek azzal, hogy a ház kapuja mindig be legyen zárva; de azért az az ismeretlen nő mégse sokszor fordulhatott meg a házban, mert különben meglátták volna. Mikor Wilson elmondotta azt a gyanút, hogy a nő követhette el, s hogy talán ezt a nő látta őreg asszonyt öltözve, vagy hogy legalább is segítségére volt az öregasszonynak a lopások elkövetésében, — Tom azt mondotta, hogy mindez nagyon világos dolog. Ezután majd vizsgálói fog az ilyen éjjeli látogatókra. Különbösen ebben a nőben valószínűleg van annyira ravaszság, hogy most egyhamar nem jön a városba, mikor tudja, hogy nagyon várják és vigyáznak rá.

(Folytatjuk.)

ELADÓ HÁZ

6 szoba, teljes pince. Teljesen új, a Solway St.-on, 1 block a River Rougei Ford gyárhoz. — Phone Lincoln 2009.

FERENCY

JANOS ES TARSA
7856 W. Jefferson
Bégi szám 2194.
Telefon: Cedar 1036.

A Military Avenue, hat szobás ház, fűrés, pince, villany, gáz, burkolat utca és hosszu lottó, 1500 dollár lefizetéssel megvehető.
8 szobás ház, fűrés, toalett, villany, gáz, pince, a Solway gyárhoz közel, \$3700-ért eladó, 1000 dollár lefizetés.

A Schroeder-on 7 szobás ház, mindennel ellátva, nagy pince, 40 lábas lottó, 1000 dollár lefizetéssel megvehető.
A Burdett-on 7 szoba, fűrés, pince, villany, gáz, 50 lábas lottó, 1200 dollár lefizetés.
3 családos ház, teljes pince 14 szoba, mindennel ellátva 3000 dollár, 2000 dollár lefizetés, nagyon jó befektetés.
4 szobás ház, szép nagy lottó, 3-400 dollár lefizetéssel megvehető.
5 szobás ház, 3-400 dollár lefizetés, a Ford gyárhoz nem messze. Ára \$3700.
4 szobás ház, Oakwood-on. Lefizetés 300 dollár. Ára \$2700.

Üzletépület, sarokház, három lakással, teljes pincével, boiler, stb. jó befektetés. — Előnyös feltételekkel megvehető.
A Cotterell-on egy 7 szobás modern ház fűrés, teljes pince, központi fűtés, két és két kocsira való rázással, 1500 dollár lefizetéssel eladó.
Három családok ház teljes pincével és mindennel ellátva és a legjobb állapotban, könnyű lefizetésű eladó. — Ára 6700 dollár.
Beorson egy 3 éves és 5 szobás ház jó utcában és közel a villanyhoz, 600 dollár lefizetéssel olcsón megvehető.
A Harringtonon egy gőzfűtésű 10 szobás ház, egy nagy két családra használható. — Teljes pincével, 1500 dollár lefizetéssel megvehető.
A Schroeder-on egy 4 családos ház, mindennel ellátva, 40 lábas lottó, összesen 13 szobával, 2000 dollár lefizetéssel megvehető.
A Mackie St.-on egy hét szobás, két családos, jó helyen, 1200 dollár lefizetéssel megvehető.
Grocery és húszlét 6 helyen, előnyösen megvehető.
Candy Store és soft drink parlor a West Jeffersonon, jó forgalom helyen, olcsón megvehető.
Vannak jó házak minden utcában. Jöjjen be és beszélj meg a dolgot. Mr. Ferencyvel, kinek 20 éves gyakorlata van a tén.

FERENCY JANOS ES TARSA

A LEGÉRŐSBB MAGYAR INGATLAN FORGALMI IRODA DETROIT, MICH.

ELADÓ HÁZ

6 szoba, teljes pince. Teljesen új, a Solway St.-on, 1 block a River Rougei Ford gyárhoz. — Phone Lincoln 2009.

AZ AQUITANIA HUSVÉTI KIRÁNDULÁST FOG TENNI

Magyarok az ország minden részéből jelentkeznek már most a március 20-án New Yorkból induló "Aquitania" hajóra, hogy a husvéti kiránduláson részt vehessenek. Az ételek nagy része magyarosan lesz elkészítve. A kirándulást a Pittsburgh-i iroda hivataloska, Mr. L. M. Goldsmith fogja vezetni. Ó fog utána nézni, hogy Cherbourgban várja külön vonat a magyarokat a kikötőnél, hogy azonnal utazhassanak tovább egészen Magyarországra. A csomagok átvizsgálását a határőrnél, stb. szintén elintézi.
E kirándulás minden magyar résztvehet. Ez a kirándulás lesz az Aquitania első tavaszi útja, s előreláthatólag sok utasa lesz minden osztályon, de különösen sok magyar lesz a hajón.